

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 284 (3158) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

ISTENKÖZELSÉG

Írta: Dr. Paál Árpád

A Karácsonyt egyre nagyobb ünneppéneki érzéssel az emberiség. A keresztény eszmélkedés úgy terjed a népek gondolkodásában, mint a napsugár hatása a természetben, hol sivatár területek is átváltoznak lassan, észrevétlenül zöldelő mohosodássá, aztán fűszálak, virágok, fák és gyümölcsök tenyészésévé. Egynapról másira talán nem látjuk a változást, de hónapok, évtizedek múlva biztatóbb a kép az egykori sivatárak helyén. A századok bizonyára még nagyobb változást hoznak. Századok alatt rombolódik is sok minden és elpusztul, de fölülte több az, ami épül, fejlődik, több élettel népesedik. Ebben a vonatkozásban a rombolódások és pusztulások is úgy tűnnek elénk, mint előkészületei és hamvcsínáltsái az új fölépüléseknek, a hamvaktól való megújulásoknak.

A mag elrothad, hogy új kenyértermés legyen belőle. A villám lesújt, hogy kinyilatkoztassa a maga alkotó energiát és szikráival átjárja, s mind hatalmasabb munkára képesítse a teremtést, a világtorgalmát, az emberek egymáshoz közeledését. A víz kiárad, s előnti az emberek otthonait és munkahelyeit, de egyúttal új erőket ismertel meg és új szorgalmakra ösztönöz, melyek nyomán a földművelésnek és iparnak új módszerei és áramlása terjednek el s új művelési területek emelkednek ki a vizekből. Mindenszóra fordul, ami rombolás volt a mag első feltűnésében; csak idők távolságán keresztül kell látni mindent. A mulandóság is így válik folytonos fejlődéssé. A véges kicsinyességek, az önmagukba törő ellenmondások mind bántók lehetnek a maguk elszigeteltségében, de a végtelenség összefüggésében minden kiegyenlítődik, mindennek nagy és megvigasztaló értelme lesz.

A Karácsony gondolata is egyre nagyobb mélységekben járja át a világ ontudatát. Egyre több annál is, hogy ünnepnapnak érzik azt az emberek, a munka szüneteltetésének, örvendezni akaró megpihenésnek, gyermekek szeretése és dédelgetése hangulatának. Csaldok mosolygós gyülekezetének Ezek egymagukban is szép és meghatározó életnyilvánulások. Igaz, hogy lehetetlen elképzelni a karácsony egyenkénti házi örömeit valami árnyékoló sőt haj nélkül, mikor a szegényekre, az árvákra, a nyomorgókra, a fagyoskodókra, a harcerek, az úttalan utak, az elhagyott helyek bujdoslóira gondolunk, vagy azokra, akiknek az ünnepnap alatt is éjszakák sötétjében

mozdonyokat kell vezetniük, vagy mások álmára örködniük. Akiknek nehéz iadákat kell emelniük, hogy azokból másoknak ajándék jusson. Akiknek talán ezen az ünnepnapon kell legijóbban gyászolniok valakit, aki sohase jön már vissza a családi körbe. Akik elrejtve, magukba hullva sirnak, mikor mindenki más örül és mosolygással van tele.

A bú árnyéka ellenmondásként így meg tud jelenni a karácsonyi öröm mögött is.

Mégis mindezek fölött ott van a végtelenség kiegyenlítő távlat. Abban a végtelenségben a bánatok, bajok, nyomorok, kínódások, árvaságok és írárdt elhagyatottságu küzdelem mind csak változatai az élet érdemszerzésének. Ejjuttal figyelmeztetői és tanító az örvendezőknek, hogy tudjanak részvétellel és szeretettel gondolni mindazokra, kiknek megpróbáltatott a sorsuk. Végeredményben a bánat megjelenése a karácsonyi örömben, az valami messzibb távlatból nézve az emberiség lelkének a javító áramlása, a könnyelmű vigasgokból való kiemelkedés. Remegő, reszelő, verejtékező gyöngesség, melyből lélekedző erősség lesz a maga nagy öszszelüggésében s az ünnepnapon tul is tartó hatásában. Érezzünk kell, hogy minden örömnünknek csak úgy van igazi kiérdemeltsége, ha szenvedések az alapjai.

De a Karácsony gondolata több ennél az érzésvagyületnél is, több az öröm ilyen erkölcsös megalapozásánál is. Az emberek hitének óriási kifejlődése van benne, hogy Isten ebben a Karácsonyban jött el közénk, s velünk együtt vállalta az emberi sorsot. Az emberiség történetének legnagyobb és legmélyebb jelentőségű fordulata, hogy ilyen közvetlenül Istenközelségbe juthattunk. A természetnek és az életnek minden nyilvánulása és minden hozzánk érkezése, a szélhúvások, az erdőzúgások, a napsugaras fények, a föld gyümölcsei, a csillagok felettünk és a lelkiismeret szólalásai bennünk, — ezekmind-mind csodák, mind az Isten ölelései felénk és a mi apró létünk körül. Tehát ezekben is érezhetjük az Istenközelséget. De mindennél nagyobb és áthatóbb az az Istenközelség, mikor Ómagy gyermekké vált közöttünk, hogy felnőjjön itt, a gyarló embertársak között, s tanítója és életmutatója legyen földi sorsunknak.

Az emberiség története nem hiába kezdett új időszámítást Jézus születés

től kezdve. Hiszen ez a születés volt Isten legközvetlenebb beavatkozása a népek földi életébe; nemcsak beavatkozás, hanem belevegyülés, beleolvadás, belenyövés ebbe az emberi életbe. Ha így, az emberi történet szempontjából nézzük ezt az Istenközelségbe jutásunkat, lehetetlen nem éreznünk a megrendülést, hogy mennyire kezünkkel érinthettük a végtelenség alkotó erejét. Gyermekként, törékeny apró lényként jelent meg közöttünk, elhagyott pusztai istálló szalmahekelyén, emberek sokasága közül is ki nézve, kiüzve, kit a pásztorok részvevő nézése és szeretete simogatott meg csak az emberek nagy társadalmából. De ott virrasztott még az anyai szeretet, a nevelőapai gondosság fölötté, s a kigyuló fényes csillag és az angyalok éneke. Ezzel indult el Isten, hogy emberi életet éljen közöttünk.

Ugyanakkor volt ez, mikor Augustus megállapította a római császárság világhatalmát bihorban, fényben, anyagi gazdagság között, világhíró hadseregek szervezésével, városok és tartományok óriási közigazgatási hálózatával, paloták, közművek, utak építésével, s millió és millió alattvalóval. A császárság világhatalma azután még élt szinte félezredévig, de akkor öszszeomlott, hatalma és gazdagsága szétioszlott, emléke is csak arra int, hogy a gyarlóságok halmozása még nem elegendő a végtelenség megszerzésére. Ellenben az a szegénység, az az elhagyott számkivettség, az a pásztor-szemekből gyűlt részvét, mely az emberré lett Isten pólyába takart csecsemőalakját körülvette. — azóta az mind megszentelődött magasabbrendű élet. Onnan indult el a másik világhatalom alapítása, a kereszténység, mely új tartalmat adott az emberiség életének, s mely a római világhatalom óriási anyagi hatalmát sokszorosan túlélté, le is bírta, mert lelki hatalomként tudott elterjedni az emberiségben. Ha ezt a folyamatot nézzük, lehetetlen nem arra gondolnunk, hogy ami Istenközelség jött közénk az első Karácsonykor, annak a csodálatos ereje hat, terjed, emelkedik és belemélyed mind jobban az emberiség sorsába, s ezért nagyobb hatalom, ami akkor egy szegényes bölcsönél, az elhagyott pusztai éjszakában kezdődött, min minden más anyagi hatalom fényessége és gazdagsága.

Nagyobb hatalom, mert századokon át a lelkek tisztaságát köti át a végtelenséggel. Az Istenközelség a végtelenségből jött közénk, s a végtelen fejlődés öröklését hozta magával. Az emberiség történelmébe beleoltott az Isten közelségébe való haladás vágyát, reményét, hitét és szeretetét.

Most háború van a földi világ minden részletében. Tengereken, szárazföldeken és levegőben. Harctereken és az otthonok tájain, s az emberek anyagi és értelmi viszonyaiban mindenütt. Ez az óriási vívódás mintha ellenmondana annak, hogy Istenközelség megihletettsége volna az emberiségben. Azonban mégis úgy van, hogy éppen a háború ilyen mindenüvé behatolása a világon mindenütt nagy belső megrendüléseket okoz. Anyagi hatalom vitatása, gazdasági javak megosztása, ez a háború tárgya. Nagy és nagyobb önzések, s nagy és nagyobb kollektív érzések viadala dúl a világban. Amely földi hatalom csak a maga kényelmét, gazdagságát és uralmi biztonságát látta célul maga előtt, most már a háború óriási megrendülésében többet is kell, hogy lásson. Látnia kell, hogy az olyan önzések, mint amilyen a munkán való nyereszkedés, a társadalom alkotó életének végső célja nem lehet. Olvassuk, hogy amerikai folyóiratokban is fejtegetések vannak, melyek a háboru utáni időkre történő akarják a világgazdasági rendjéből a nyereszkedő haszonhajszolást. Azt mondják, hogy az anyagias világnézet csodót mondott, új fel fogás kell a világ vagyoni megosztásának és a javak fogyasztásának az igazságosabb rendje végett.

Azt mondják, hogy a termelésnek nem minél több anyagi hatalom felgyűjtése a célja, hanem az, hogy az emberiség szabaduljon a nyomortól. Egy buenosairesi (délamerikai) folyóirat írja ezeket a fejtegetéseket. Ugyanakkor Angliában a szegény néposztályok sorsa javításáért olyan intézményeket tervez a parlament egy bizottsága, amilyen intézményekkel az olasz és német új néptársadalmi rend igyekszik gondoskodni, hogy munkaképtelenség, munkanélküliség és öregség idején senkise jusson nyomorba. Ime, a gazdagságában tullelt Amerikát és Angliát is a háboru belezta a lelkiismeret nyugtalanságába. Így válik a háború borzalma a több belátás, az embertárs iránti részvét és érzékenység fölkelőjévé. Az Istenközelség megjelenik a háború viharában is.

A karácsonyi gondolat terjed, egyre jobban terjed az emberiségben. Az istentelenséghez is elviszi az Istenközelséget.

Értékes ajándékokat osztott ki a MEP nagyvárad kerülete a város szegény lakossága között

Sebesült katonák készítették a gyermekek játékszereit

Nagyvárad. Saját tud. Bensőséges karácsonyi ünnepséget rendezett a MEP nagyvárad kerületi szervezete. A MEP nagyvárad kerületének női csoportja szérdán délután 5 órakor nagyszabású karácsonyi ünnepséget rendezett a váradvelencei gazdakör termeiben. A termeket zsefolásig megtöltötte a külváros szegény közönsége. A műsor közben dr. Nagy Dező pénzügyigazgató, a MEP elnökségének képviselőjében ünnepi beszédet mondott. A karácsony ünnep jelentőségét fejtegette a pénzügyigazgató. Össze kell hogy kövaceousen ez az ünnep minden magyar embert a magyar nemzet jövőjének érdekében — mondotta. — Nagy tétézéssel fogadott beszéde után dr. Nagy Dezőné rendezésében kiosztották a karácsonyi csomagokat. A karácsonyi ünnepség jelentőségét emelte az a tény, hogy a külváros legszegényebb 8—10 gyermekes családok jutottak értékes csomagokhoz. A csomagok jelentős mennyiségű bab, borsó, burgonya és egyéb élelmiszeri tartalmúak. A kiosztott játékszerek a sebesült katonák készítményei voltak.

A váradvelencei ünnepség megrendezése dr. Nagy Dezőné, Ambarus Géza és Nagy Zoltán fáradozását dicséri, egyben a gazdakör vezetését is, akik fáradtságát nem ismerve, dolgoztak a siker érdekében.

Szerda este hat órakor a MEP ösielepi szervezete tartotta meg a karácsonyi ünnepséget. A telep különböző részeiből nagyszámban séreglött össze a szegényeorsu sokgyermekes szülő gyermekekkel együtt. A Hísekegy elénekélése után dr. Molnár János kanonok

prelátus tartotta meg ünnepi beszédét. A MEP helyi tagozata a tagoktól befolyt összegből és természetbeni ajándékokból körülbelül fél vagon élelmiszert osztott ki a sokgyermekes szülők számára. A rendezést Hubay Erzsébet tanárnő, Szigeti József kertész, Hasa István és családja végezte nagy lelkesedéssel és odaadással. A telepről a római katolikus egyházat dr. Tombory Béla plébános, a népiszolgálat Körmeny Ferenc igazgató képviselte. A MEP elnöksége részére Major László Károly tanár vett részt és irányította az ajándékozást.

Otvenkét éves szolgálatáért kitüntetés és pénzjutalmat kapott Kudar József káptalani kézbesítő

Csütörtökön délelőtt nyújtották át a hűséges alkalmazottnak a jutalmat

Nagyvárad. Saját tud. Nagyváradon mindenki ismeri Kudar József káptalani kézbesítőt, aki immár ötvenkét esztendője teljesíti szolgálatát hűséggel és becsülettel.

A káptalan méltányolva a ritka és minden figyelmet megérdemlő teljesítményt, kitüntetésre terjesztette fel Ku-

dar Józsefet és maga is elhatározta, hogy jialomban részesíti. A vallás- és közoktatásügyi miniszter telje mértékben magáévá tette a káptalan indokait és Kudar Józsefnek telje elismerését nyilvánította.

Ezenfelül Kudar József a káptalan-tól 100 pengő pénzjutalmat is kapott. A kitüntetését és a pénzjutalmat Kudar Józsefnek csütörtökön délelőtt 10 órakor adta át dr. Lindenbergyér János apostoli protonotárius, a székesegyház káptalani sekrestyéjében. Az időse, ősz, de még mindig friss és vidám Kudar József meghatódottan köszönte meg a kitüntetését és a pénzjutalmat.

Géczy Lajos százéves

Berettyóújfalui otthonában, eszentes viszávonultságban január 3-án tölti be századik életévét garamszegi Géczy Lajos püspöki jószágkormányzó. Ezt a ritkaságszámba menő szép kort a régi Nagyvárad és Bihar-megye egy köztisztviselőben álló és a megyei életben nagy szerepet betöltő egyénisége érte el. Géczy Lajos jószágkormányzója volt a nagy tudású Ipolyi Arnold püspöknek, majd a püspök tragikus halála után dr. Schlauch Lőrinc bíborospüspök alatt vezette tovább az uradalmat.

Géczy Lajos most is korát meghazudtoló erőben várja a háboru győzedelmes befejezését hozzátartozói szeretetteljes gondozása mellett.

Tudja-e Ön...

... hogy földünk két legsajátságosabb vize a Quickborn melletti „Prófeta-tó” és a Bergentől északra fekvő „Mofjord”? Az előbbi arról nevezetes, hogy száraz időben állandóan emelkedik a szintje, viszont ha esik, különösen nagyobb esőzésekkor, veszedelmesen apad. Ennek a csodálatos természeti jelenségnek a valódi okát ezidáig még nem sikerült kikutatni. Az utóbbi sajátságában áll, hogy három rétegben három különböző vizet tartalmaz. A felső réteg, amelyet egy bővizű hegyipatak táplál, édesvíz. Ebben a rétegben kizárólag édesvízi állatok élnek. A középső réteg, amely földalatti csatornán át a tengerrel van összeköttetésben, sóvizű. Itt természetesen csak tengeri halak tanyáznak. Az alsó réteg teljesen holt zóna, ahol a fenék iszapjának nagyfokú kénhidrogén tartalmánál fogva egyes baktériumok kivül semmilyen élőlény sem marad meg. A legérdekesebb jelenség egyébként annál a valóban sajátságos tónál, hogy a vízrétegek még a leghevesebb vihar alkalmával sem keverednek egymással.

... hogy Berlin városa utcáinak követését a parókáknak köszönheti? A 17. század második felében indult a paróka diadalmas hódítóútjára. Az eredmény az egészen civilizált világ meghódítása és a paróka kerek 150 éves uralma lett. Ebben az időben írta meg a tudós Konrad Tiburcius a parókáról szóló hatalmas latin nyelvű munkáját, amelyben rámutatott arra, hogy mindenkinek feltétlenül legalább két parókával kell rendelkeznie. A jó üzleti érzékkel bíró porosz király ugyanakkor adót vetett ki a parókára, úgy rendelkezett, hogy a befolyt adókból „Berlinnek és Kölnnek”, a két rezidenciális városnak az utcáit kell jőkarben tartani, illetőleg újból kiköveznit. (St.)

Hirdessen a Magyar Lapokban

**Kiskereskedők!
Kisiparosok!**

közérthetően egyszerű, mindenki által vezethető **pénztárnapló**. Mindenféle más üzleti könyv és irodai kellékek

**Az üzlet könyvelés nélkül!
Zsebbóra mutató nélkül!**

Polgár József
könyvüzletében
Rákóczi-ut 18 szám.
Távbeszélő: 30-78

Erdélyi Leszámitoló és Pénzváltó Bank R. T. Fiókja

Anyaintézet:
Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank Budapest

Nagyvárad
Szent László tér és Hlatky E. utca sarok
Telefon: 24-95

Foglalkozik a bankügyletek minden ágával. Erdélyi hitelkeretben 5.5%-os hiteleket is folyósít.

Rendkívüli veszteséget szenvedtek a bolsevisták a Don középső szakaszán

Heves harcok dülnek Tunisz környékén Dakarba amerikai csapatok érkeztek

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A Don középső szakaszán a szovjet véres veszteségei egészen rendkívüli mértékben fokozódtak. Sztalingrádban lángszórókkal több bolsevista ellenállási fészket megtisztítottunk. A Volga és a Don között a szovjet több támadó kísérlete véresen összeomlott.

Amsterdam. (MTI.) A NTL jelenti: Az angol hírszolgálat közlése szerint Dakar kikötőjébe amerikai csapatok érkeztek.

Mindjobban veszít erejéből a bolsevisták támadása a Don mentén

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Magyar katonai körökből nyert tájékoztatás szerint mindinkább szaporodnak a jelek, amelyek arra mutatnak, hogy a szovjet hadseregnek a Don mentén megkísérelt nagyszabású támadása az ellenség igen súlyos veszteségei mellett túl jutott hevesége, tetőpontján és szemmel láthatóan veszített erejéből. A bolsevista tömegtámadás hullámai gyengülően vannak és egymásután törnek meg a német és szövetséges csapatok elhárító tüzeiben. A honvéd hadsereg védőszakaszát nem érintette a szovjet támadás. A magyar csapatok arcvonalán nyugalom van, csupán járőreink tevékenykednek a felderítés folyamatosságának biztosítása céljából. A hőmérséklet fagypontra közel mozog.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnoksága közli: Német páncélos csapatok a Terektől északra, miután véresen visszaverték a nagy ellenséges támadásokat, a hátráló ellenség nyomában maradtak és több mint 400 foglyot ejtettek és felgyújtottak egy páncélvonatot.

A Volga és a Don között, valamint Sztalingrádnál a megismételt ellenséges támadások során véres veszteséget okoztunk a támadóknak. A Don középső folyása mentén tovább tartanak a súlyos harcok.

Voronyezsnél a német csapatok a

befagyott folyón átkelve, behatoltak az ellenséges állásokba és sok fedezéket szétromboltak. A legénységet megsemmisítették, vagy foglyul ejtették. A középső és északi frontszakaszon helyi jellegű harcok folynak. A séges rohamcsapatokat, Tuniszban a német és olasz harci csoportok kivételével Luki elleni támadás meghiúsult.

Libiában megsemmisítettünk ellentették az ellenséget a szívósan védett hegyiállásokból. Sok foglyot és zsákmányt ejtettek. Egy ellenséges lovasszázadot felmorzsoltak. Bougie-től keletre német gépek bombatalálattal felgyújtottak két nagy szállítóhajót, köztük egy 12-15.000 tonnás Bombázógépek eltaláltak egy ellenséges búvárszázadot. Elvesztésével számolni kell. Éjszaka bombáztuk Bone kikötőjét és egy algiri repülőteret.

Magányos brit gépek tegnap a nap folyamán és a mára virradó éjjel támadást intéztek Németország északnyugati vidéke ellen. Három gépet lelőttünk. Anglia déli részét harcigépek a nap folyamán romboló és gyújtóbombákkal árasztották el. December 17-én Bordeauxnál egy angol romboló csoportot még megbízatásának végrehajtása előtt harcra kényszerítettünk és megsemmisítettünk.

Jelentős sikereket arattak a tengelycsapatok a tuniszi harcokban

Berlin. (MTI.) A NTL jelenti: A Fekete tenger partvidékén. Tuapsze körül csekély harcitévőkénység volt. A Don középső szakaszán az ellenséget súlyos elhárító harcokban mindenütt megverték. A keleti arcvonalon átlagos null fok körüli hőmérséklet uralkodik.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A

tuniszi térségben nagyobb harcok folytak. Pontdufahs vidékén a németek megsemmisítették egy ellenséges lovasszázadot. Az ellenség száznál több halottat veszített. Tunisz középső részében az amerikai és angol kötelékeket mindenütt visszavetették. Az ellenségnek itt is nagy veszteséget okoztak. A tengely

Kapható **Fülöp Károly** rádió és elektrotechnikai vállalat, Rákóczi-ut 31. szám

Kapható **VACSI és DOBRIBAN** Kossuth Lajos-u. 5-7. Telefonszám: 27-33. Rádió és villamossági üzlete

Kapható **Ferenczy Zs. és Emödi J.** villamossági, műszakcikk és rádió szaküzlet Nagyvárad, Rákóczi-ut 11. Tel. 19-39.

Kapható **„MUSICA“** RÁCZ ERNŐ cégnél Rákóczi-ut 11. szám

Kapható **Toth György** villany- és rádiószerezőnél Csillárok, rádiók, égők és szerelési anyagok raktára. Telefon 33-37. Nagyvárad, Rákóczi-ut 14

Kapható: **Mózes István** rádió és műszaki üzletben Nagyvárad, Hlatky Endre-u. 15

repülői Algirtól keletre elsüllyesztettek három ellenséges hajót. huszonháromezer tonna térfogattal. Két csapatszázalító hajót a tengely búvárszázadai süllyesztettek el.
Berlin. (MTI.) A NTL jelenti: Szer-

Bonyolódik az indiai helyzet

Lezárták a burmai határt. Menekülésszerűen üritik ki Calcuttát

Tokió. (MTI.) A Német TI jelenti: Mint a Domei iroda jelenti Kantonból Wawel tábornok a burmai határt lezárta. A határon tekintet nélkül a nemzetiségre senki nem léphet át. A rendelet megszegőit súlyosan büntetik.

Bangkok. (MTI.) A Német TI jelenti: A delhii rádió jelentése szerint a három japán támadás után menekülésszerűen üritik ki Calcuttát.

Tokió. (MTI.) A Német TI jelenti: Vangcsingvej tárgyalásainak fontosabbik része lezárult és valószínűleg még ujév előtt visszatér Kinába.

Sanghai. (MTI.) A Német TI jelenti:

Belső-Mongolia miniszterelnöke kijelentette, hogy támogatni kívánja Japán és a kommunista-ellenes hatalmakat.

Pártoliuk a keresztény kereskedelmet

Szőlők pótlására:
amerikai gyökeresszőzők.

Szőlők felujtására:
gyökeres fásajtványok.

Ojtványkészítés céljaira:
amerikai és európai simavesszők

legrővidebb és legmegbízhatóbb beszerzési helye:

Teleki Szőlőtelepek
Villány.
52. üzemi ev.

Képes Szőlészeti Ertesítőnket kívánatra díjmentesen küldjük."

Ünnepi fény * Ünnepi hang * Tungram

Vallásos tárgyú grafikai szobor pályázatot ad ki a főváros

Budapestről jelentik: A polgármester két érdekes bibliai tárgyú művészi pályázatot irt ki. Az egyik pályázat keretében a Megváltó születésének és az ahhoz fűződő eseményeknek művészi ábrázolását kisleplasztikai megoldásban kívánja megvalósítani. Ezer pengős első, 200 pengős második és két darab egyenként 600 pengős díjjal jutalmazza a főváros azokat a kisleplasztikai eljárásokat, amelyek a Kis Jézus betlehemi születésének eseményét, illetve a megtestestült Istenember földi megjelenésével az emberiség előtt új érzésekkel megleveledett igaz szeretetet és békeesség hangulatát minél kifejezőbb művészi próvéval elevenítik meg. Itt a megoldás tárgya a Betlehem-kultusz és célja az e téren tapasztalható izlés feljavítása. A második pályázat kere-

tében a főváros 500 pengős első, 600 pengős második és 400 pengős harmadik díjjal jutalmazza azokat a grafikai alkotásokat — díszesemlény, rajz, metszet, karc, amelyek a Megváltó születését és a hozzáfűződő eseményeket a hír, szeretet, érzéseinek minél mélyebben ható erejével és a legteljesebb művészi készséggel fogja meglevelelni. Grafikai megoldások tárgykörébe vehető Mária és Erzsébet találkozásától Krisztus 12 éves koráig terejedőleg a lezárt evangéliumi események bármelyike. A pályázat célja az izlés feljavítása érdekében egyházi intézmények keretében, valamint otthonaikban való elhelyezésekre művészi értékű alkotások megszerzésének és sokszorosításának elősegítése. Mindkét pályázat február 6-án jár le. (Magy. Tud.)

164.40 pengőt gyűjtött össze az Aradi Szövetség karácsonyi ünnepélyén a honvédek számára

Nagyvárad. Saját tud. Megírtuk, hogy az Aradi Szövetség ebben az évben is megtartotta szokásos karácsonyi ünnepélyét, amely a közös sora és az együttartózás meleg, bensőségees hangulatában zajlott le. A karácsonyi ünnepélyt hazafias érzelemtől áthatva arra használták fel, hogy a honvédek számára gyűjtsenek. A gyűjtés eredményét, 167 pengő 40 fillért szerkesztőségünkhöz juttatták el, hogy továbbítsuk az ille-

tékes hatóságokhoz. Amikor ezt a legnagyobb készséggel megteesszük, nem mulaszthatjuk el felhívni a figyelmet arra az áldozatos eszelleme, testvéries együttérzésre, amely az Aradról elzármaszottak és elmenekültek között uralkodik. Példaadó a hazafias érzés megnyilvánulása is, amikor a maguk ézegenységéből áldozni tudnak a legnagyobb magyar ügyre, a honvédség céljaira.

„PRO PÁTRIA“

Az újságokban olvasom naponta ezt a címet. Nevek sorakoznak alatta, hőök nevei. A haza vértanúinak nevei. Vértük piros rózsája ott nyílik a Don mellett, messze orosz földön.

Mindennap megsíratom őket, mert érzem, áldozatuk nekem is szolgált, hogy nyugodt legyen az éjszakám és biztos a nappalom. Mivel is hálálhatom meg?

Az élőkre gondolunk, mint ahogy ez legesetebb kötelességünk. Imádkozunk értük, ezereketomagokat küldünk, ápoljuk a sebesülteket, a nemzet szeretete, gyöngédsége veszi körül őket. A rádió kívánságversenyeket ad a harcoló és sebesült katonák szórakoztatására. Gyűjtünk a részükre, fűttelen napokat rendezünk, a „Bajtársi Szolgálat“ működik, mind értük dolgozik a sok lelkes, hálával telt magyar szív.

De most, hogy itt van a szent este, a béke, a szeretet, a szent öröm ünnepe, úgy érzem, hogy ebből az estéből azoknak is kell áldoznunk, akik már nem harcolnak a Don mellett. Akik szívük piros vérének tanítását hazaszeretetük örök lángolásával otthagyták biztatásnak minden harcoló honvéd szívben. Akik meghaltak, hogy büszke legyen rajuk a nemzet, akik vérükkel irták be nevüket a történelemből! Akik a legnagyobb áldozatot hozták értünk a haza védelmében és akiknek véréből kivirágzik az új Európa, a szebb magyar jövő.

Sorakozzanak fel a szívem... és amikor a karácsonyi gyertyácskák kigyúlnak, gyűjtsek meg a szívünkben is a hála fényét. Térdeljen le minden magyar a gyertyafényes karácsonyfák alatt e imádkozunk értük. Köszönjük meg nekik a zavartalan éjszakákat, a nyugodt nappalokat, a meleg szobákat, a mindennapi kenyeret, az életünket és a meletyagát is az arcunkon, gyermekeink

édes anyagi álmát, az otthonunkat, a templomunkat.

Köszönjük meg nekik a jelent, a jövőt, amely az ő vitézségükön és áldozatukon épül fel.

És tetteikkel is köszönjük meg a fiak áldozatát azoknak az édesanyáknak, akik ilyen hőöket adtak a hazának. Köszönjük meg az özvegyeknek a férjüket, akiket odaadtak csókjai, ölelésük, ézelemes szívük örök áldozatával. Köszönjük meg az árváknak az édesapjukat, jószággal és gondoskodással szarítunk fel a könnyeiket és fogadjuk meg, hogy életük útjáról kigyomlájuk a tövöt.

De az imádság, hála és köszönet mellett ragyogjon a büszkeség is az arcokon, mert nem haltak meg, mert élni fognak örökké, amíg élni fog a nemzet...

Soltész Kálmáné.

Miért imádkozunk ma?

Az éjjeli szentmisét ajánljuk fel a harctéren értünk vérző hőseinkért! Ajánljuk fel imádságunkat és hitűségünket engesztelésül az esküszegésekért. Sokan megszegtek szent esküjüket, mellyel hűséget esküdtek a hazának, hivatalukban, munkájukban. Sokan esküszegők az Anyaszentegyházzal, hitvesikkal, gyermekeikkel, felebarátjukkal szemben. Sokan esküszegők, hamisan esküsznek a bíróságoknál.

Az esküszegők, a hamisan esküvők súlyos bünt követnek el és Isten büntetését vonják magukra, családjukra, közösségükre és a hazára!

Fiedler István, püspök.

Nagyvárad Népszövetségi Hitelszövetkezet

mint az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja
Nagyvárad, Szilágyi D. utca 5. (Kat. Kőr épületében)

Olcsó kölcsönt folyósít házra, földre, kézi zálogra, személyi hitelre.

Betétekre a legmagasabb kamatot adja.

Lépjen be a Szövetkezet piculásába!

Karácsonyi
ajándéknak

Szántay

üzememből vegyen
dívatos

kalapot

Bazárépület, Színházoldal

J vítés, tisztítás gyárilag

Halvaszületett világrendező tervek, amelyeket a gyűlölet és az ostobaság talált ki

Irta: Csiszár Béla

A tengelyhatalmak és szövetségeseik ellenségei, hogy a háború fordulatai felett érzett elkeseredésüket levezesék, évek óta egyik béketervet a másik után koholják, agyalják ki. Legszorgalmasabb tervkövácsnak eddig az amerikaiak és az angolok bizonyultak, akik mindenáron azt szerették, ha a következő évezadatot az ő béketervük szerint élné át a világ. De nem maradt el mögöttük a volt kisántant több politikusa, nyughatatlan főkorifeusa sem, közöttük különösképpen a volt csehszlovák mérgekeverő, Benes Eduard, aki hol Angliában, hol az Egyesült Államokban tűnik fel, hogy sötét középeurópai terveihez minél több támogatóra tegyen szert az említett két államban.

1

A világközvélemény előizben akkor kapott izelítőt a tengely ellenségeinek „béke-szándékáról”, „béketerveiről”, amikor Európába érkezett és itt meglátogatta a négy nagyhatalmat Sumner Welles északamerikai külügyi államtitkár. Az államtitkár, aki kipuhatólni igyekezett a nyugati hatalmak ellenállásának nagyságát és lehetőségét, továbbá a tengelyhatalmak hadi kapacitását, körútja során ellátogatott Párizsba is, ahol akkor már Reynaud volt a miniszterelnök és az *Illustration* című tekintélyes folyóirat fotóriportere éppen akkor kapta le a két heves államférfit, amikor elmerülten tanácskoztak egy hatalmas európai mappa előtt, amelyen az új európai határok voltak meglehetősen durván és ötletlenül felrajzolva.

A képet ábrázoló jelenetet a francia kormány természetesen letagadta, az *Illustration* fotóriportert elcsapták, de senki sem tudta többé lemosni a franciákról, hogy már az új európai feldarabolást tárgyalták meg a könnyűnek hitt győzelem esetére amerikai harátaikkal. Noe, e térkép szerint Németországot számtalan apró államocskára darabolnák, Bajorországot Anztriával egyesítenék, Magyarország még Trianonnál is szomorubb sorsra jutna, Csehszlovákia ismét — még hatalmasabb alakban felváltadna, — Jugoszláviáról és Görögországról nem is beszélve, amely ugyanakkor még nem is álmodta, milyen sorsra fog jutni 1941-ben, de máris Bulgária területére spekulált. A Szovjetet a francia miniszterelnökség társképen jelentősen hátraszorították Kelet-Európába, Lengyelország rovására, amelyet a térképen szintén meglehetősen nagyra szabtak. Akkor a bolsevisták még nem kegyelt személyek Párizsban és Londonban, kizárólag természetesen azért, mivel nem mindjárt a háború elején szálltak szembe Németországgal.

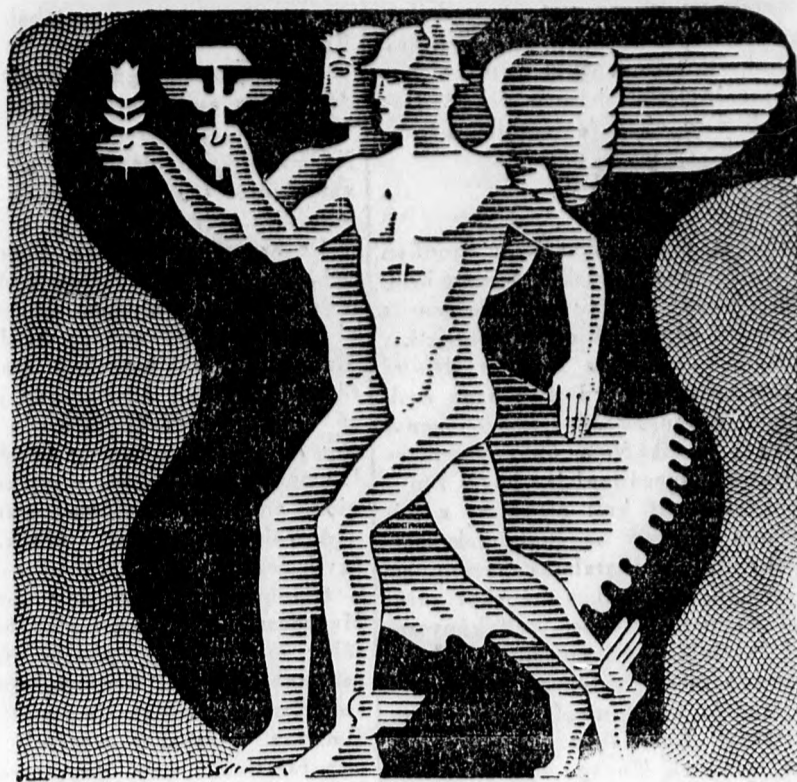
Sumner Welles már régen hazautazott, de a térképről és a vele kapcsolatban tervezett „új” Európáról még mindig folyt a vita a világsajtóban. Az angolok azzal replikáztak, hogy ők nem is akarják feldarabolni Németországot, mert nekik csak a Hitler-rendszerrel van ba-

juk. Minél tovább tartott azonban a háború és minél jobban kiderült, hogy Németország és Führerje egy és ugyanaz, annál gyorsabban tagadták meg ezt a nézetüket az angolok és hamarosan odamódosították véleményüket, hogy a német népet meg kell büntetni... Közben pedig a tervek tovább esülettek. Amikor kitért a német-orosz háború, az angol lapok és folyóiratok ismét lázasan kezdtek újjárajzolni Európa térképét. Amerikában sem akartak azonban hátramaradni, ahol egy Kufmann nevű zsidó a németek totális kiirtására készített tervezetet s ezt könyvben ki is adta. „Sterilizálni kell a németeket!” — adta ki a jelezőt s ezt hamarosan nagy lelkesedéssel felkapta az egész zsidóbarát amerikai sajtó. De Kaufmann úrnak nem sok szerencséje volt tervezetével, mert közben megkezdődtek a németek sorozatos sikerei nyugaton és keleten s a világ jótékony fátylat horított ezekre a gyűlöletben és butaságban fogant álmokra.

2

Az angolok, mihelyt a Szovjet helyzetét rendkívül fenyegetettnek látták, különböző tervek, légvárak építésével akartak lelket önteni beléje. A *Times* és a nagy angol lapok átlag hetenként közölték térképeket az új Európáról és nagy hangon bizonyították, hogy mik lesznek a legcélravezetőbb eszközök a tengelyhatalmak erejének és szövetségeseik hűségének elapasztására. Eden angol külügyminiszter is megszólalt ebben a nagy sajtóhármában és kijelentette, hogy a Szovjettel karöltve fogják újjárendezni Európát: Eden megígérte Sztalinnak, amikor Moszkvában járt a vörös diktátornál, hogy újból megkapja majd a balti államokat, Finnország egy részét, azonkívül Besarabiát s Ukrajnának azt a részét, amely az első világháború után lengyel kézbe jutott, sőt utat biztosítanak neki Bulgárián keresztül a Földközi-tengerre is. Ezidőtájt tehát egyáltalán nem tultott az a német megállapítás, hogy Anglia eladta Európát a bolsevistáknak.

Ugyanezt hangsúlyozta ki az egyik igen tekintélyes angol folyóirat, a *Nineteenth Century* (A 19. század), amelyben a lap kiadója, sokáig a legelőkelőbb angol lapok külpolitikai főmunkatársa, Voigt kifejtette, hogy a Szovjetet hozzá kell segíteni minden elvesztett területéhez. Németországot meg kell csonkítani s Európát Angliának és a moszkvai bolsevistáknak kell alárendelni. Voigt elképzeléseit az idén ősszel még részletesebben fejtette ki lapjában, ahol nem kevesebbet kívánt, hogy Németországot fosszák meg legfontosabb iparvidékeitől s ezeket csatolják a szomszédokhoz: Nyugat-Németországot osezák fel Franciaország és Belgium-Hollandia között; létesítsenek egész csomó pufferállamot a mai Németország helyén. élezék ki közöttük a vallási és politikai ellentéteket, Ausztriát, Csehországot és

VALÓDI- VAGY PÓTANYAGOK ?

A Budapesti Nemzetközi Vásár

évi szenzációja volt a többféle új szintetikus rostanyag. Ezek a legjobb gyapjúanyagot helyettesítik, de éppen olyan kevésésszolgáltak rá a póanyag megjelölésre, mint például a mesterséges gumi, a modern műgyanták vagy a közismert malátakávé. A műszaki tudomány büszkeségei új és értékes tulajdonságokat testesítenek meg és mint önálló, nagyértékű gyártmányok állják meg helyüket. Ugyanez bátran elmondható a Franck cikóriakávéról is, amelyet több mint 100 éve használnak mint ízesítőt, de amely tejjel keverve önállóan is egyik legjobb nemes zamatanyagot tartalmaz reggelinket és uzsonnákat adja.

Franck

cikóriakávé

Magyarországot fogják össze egy csehszlovák monarchiába, amelynek Benes lenne a fejedelme; Olaszországot meg kell büntetni s el kell venni minden fontosabb területét, vagy pedig tartós ellenőrzés alá kell helyezni; Jugoszláviát és Görögországot Csehszlovákiával együtt vissza kell állítani, Lengyelországot nemkülönben. Mi vagy belépünk a csehszlovák államiság keretei közé, vagy pedig belekényszerítetünk. Így vagy úgy: mindegy — mondja a *Nineteenth Century* cikke s Benes feladatát jelöli meg, hogy végezzen egyszersmin-

denkorra a magyar revizionizmussal és az osztrák pángermanizmussal.

Még ez az utóbbi cikk nem látott napvilágot, amikor az Egyesült Államokban Délkelet-Európával és Törökországgal kapcsolatban látott napvilágot egy ugyan csak nagy botrányt felvert tervezet Ezt Roosevelt egy földrajzi szakértője Ranger tanár készítette, aki a „semlegesességükhez makacsul ragaszkodó” törvököket azzal igyekezett megbüntetni hogy — papíron! — elvette tőlük féltve őrzött Dardanellájukat, és a bolsevisták nak ítélte oda. Történt ez akkor, ami-

Valódi svájczi **Órák**

Gyenge István

órák és ékszerész

Nagyvárad, Rákóczi-ut 19 szám

Karácsonyi olesó árak

Aranybeváltás

legmagasabb napi árban

zor Törökországban megkezdődött a Pápen merénylői elleni per. Amerikában — úgy látszik, — nagyon zokon vették, hogy Ankara nem hagyta futni a bolsevista merénylőket, hanem a vádlottak padjára ültette őket és büntésüket...

3

Bennünket, magyarokat főleg azonban az az ördögi terv érdekel közelebbről, amelyet Benes agyalt ki újabban s amelynek az egyik tekintélyes amerikai külpolitikai folyóirat, a *Foreign Affairs* biztosított meg nem érdemelt nagy nyilvánoságot az angolezás közvéleményben. Benes e cikkében önkényesen és kategorikusan megállapítja, hogy Európát gyökeresen át kell alakítani a háború után s az egyes nagyhatalmak szétzabdalásával, a kishatalmak határainak újbóli megállapításával a népeket mesterséges államszövetségbe kell kényszeríteni. Szerinte így megakadályoznák Németország ismételt felemelkedését és a Szovjetuniót újból megfelelő szerephez juttatnák Európában.

Benes tervének lényege egy államszövetségekbe páncélozott Európa. Fel akar állítani egy angol-francia szövetséget Belgiummal és Hollandiával, egy csehszlovák-lengyel államszövetséget, amely ellenőrzést gyakorolna Magyarországon és Németországon egyrésze felett, egy nagyobb Balkán-szövetséget, amelyben Jugoszlávia, Görögország és Törökország venne részt és felügyelne Bulgáriára és Romániára. Olaszországot és Németországot súlyosan meg akarja büntetni Benes a háborúért. Mi azt hisszük, hogy ő sokkal inkább megérdemelné a példát statuáló büntetést azért, amit Európa ellen vétett még az előző világháború utáni békekötésekkel és a mostani háborúig eltelt 20 év alatt. De kár ennyi szót is vesztegetni Benesre, erre a letűnt és kifakult csehszlovák csillagra. Még csak azokat a szavait idézzük, amelyeket velünk kapcsolatban ejt említett cikkében. Ezeket sem azért, mint-

ha súlyuk volna, hanem az érdekesség és a mulatság szempontjából. Ezt írja Benes:

— Magyarországnak magától értetődően nem engedhetnék meg, hogy megtartsa azokat a területeket, amelyeket Németország adott neki a háborúban való bűnös (?) részvételének megjutalmazására. (?)

De ez még nem elég. Benes még tovább megy és Magyarországtól még önállósága, függetlensége gyakorlását is el akarja venni, nyíltan kijelenti, hogy Magyarországtól meg kell vonni minden téren a szabad elhatározás jogát. Belső berendezkedésük felől a magyarok egy angolezás győzelem esetén egyáltalán nem dönthetnének s azt kellene tenniük, amit Benes előírna számukra.

A volt csehszlovák elnök, Európa egyik legnagyobb bajkeverője tehát még a trianoniál is rosszabb sorsot szán Magyarországnak, mert cikkéből kivehetőleg még tetézni akarja új területi rablásokkal a múltban elkövetett végzetes trianoni hibákat. De emiatt nem kell álmotlan éjszakákat szeptennie magának, sem társainak, mert Magyarország egész haderejével, fiainak minden szívedobbanásával ellenáll bármilyen tolvajlás-

Ócsó karácsonyi árak

Régi jó gyapju minőségek

IVÁN

Posztóházban

Kossuth-u'ca 1.

Sas-palota

vagy rablási kísérletnek. Benes csak tervezgesen tovább, ezt nem tilthatjuk meg neki. De ördögi álmai és tervai nem valósulnak meg, erről a magyar

nemzet minden fia kezeskedik! Tervei és társai halálra ítélt elgondolások amelyek felett Kris napirendre tért az idő és a történelem.

AMI MÉG HATRA VAN

Irta: Dr. Krüger Jenő ügyvédkamarai elnök

Ilyenkor, az év vége felé, mindenki összeállítja számadását az elmúlt évről. Mit vettünk be, mit adtunk ki, mi maradt, vagy mi hiányzik. Ezt a kis leszámolást nemcsak a pénztárcánkkal, hanem a lelkiismeretünkkel is megejtjük, még pedig nemcsak mint egyének, hanem úgy is, mint a közösség tagjai. Ilyen kis lelkiismeretvizsgálatot szeretnék tartani, mint visszacsatolt, hazatért magyar.

Két éve elmúlt, hogy visszatértünk,

a közeli múlt már csak mint rossz álom éi az emlékezetünkben. De teljesen elmúlt-e vajjon, ami elmúlt? Ugy érezzük, hogy igen. Teljesen visszatértünk-e vajjon? Szívünkben, lelkünkben mondjuk, hogy igen. Tehát teljesen egyformák vagyunk-e a trianoni területen élt magyarokkal? Ami magyarságunkat, hazafiságunkat illeti: a legteljesebb mértékben egyek vagyunk, hiszen ebben a tekintetben a trianoni határ sohasem választott el bennünket, sőt állíthatom, hogy a hazafiság, a magyar hazafiság többet jelentett számunkra, mint azok részére, akik állandóan a szabad magyar levegőt szívták. A mi hazafiságunkat a honvágy érzése erősítette, a hazáért lelkünkben a válaszfal nem homályosította el, hanem ellenkezőleg, a szívárvány ragyogó színeibe öltöztette.

Ugy tértünk haza, mint aki hosszú külföldi útról tér vissza.

A régi, sőt megmerevedett érzésekkel s a hosszú útnak nemcsak fáradalmaival, hanem tapasztalataival is. Tapasztalni, tanulni a legsötétebb Afrikában is lehet. Minden „más”, amit az ember lát, tanulsággal jár, mert összehasonlításra vezet s nemcsak a jobbnak látása szolgál üdvös tanulsággal, hanem a rosszabbé is, mert túlzásával élesen vetíti eléink a saját hibánkat. A követendő s az elvetendő példa egyformán szolgálhat javunkra.

Ezek a „külföldi” tapasztalatok különböztettek meg minket a családi fűzhelynél maradt testvéreinktől. Ebből a különbségből még ma is fennmaradt valami. A régi, részben már elfelejtett házirendbe hamar beleszoktunk, de tapasztalataink még élnek bennünk. Megszoktuk, hogy az államvezetést elfogulatlanul és pártatlanul szemléljük s szabadon bíráljuk, mert az uralkodó pártokhoz semmi közünk sem volt. Megszoktuk, hogy a nagy nevek mögött meglássuk a törpe embert, a hangos jelszavaknak meghalljuk üres kongását. Egymást is alaposan megismerhettük. Kegyekért törtétek nem voltak köztünk, mert senki

sem osztogathatott. Közülünk kegyeket, ha pedig valaki kívülről várt kegyeket, az már nem is tartozott köztünk. Csak munkánk szerint becsültük egymást.

Ezért van az, hogy a visszacsatolt magyar mindig élesen meg tudja különböztetni a hazát a hazafiaktól, az eszmét annak hirdetőitől, a célt az eszköztől, a nagydobost a vezetőtől. Ugy érezzük, hogy ez az elfogulatlanabb meglátás értékes tulajdonságunk s a bölcs államvezetés nem is nélkülözheti ezt. A keleti országok képviselőinek parlamenti csoportja van hivatva arra, hogy a mi értékeinket az ország elé tárja s ezt meg is teszi, személyes becsvágy nélkül, kötelességérzetből. Nem tartuok attól, hogy szavuk pusztában kiáltó szó marad, mert az anyag megmaradásának törvényénél erősebb az eszmék térhódító törekvése. Az okos szónak akkor is nyoma marad, ha visszautasításban részesül, de parlamenti csoportunk megbecsülése joggal kelti bennünk a reményt, hogy tapasztalataink, meglátásaink az egész ország hasznára fognak szolgálni.

Ami tehát minket ma még szellemi téren nem eiválaszt, hanem megkülönböztet az érték, amit ápolni kell. Hátra van azonban még sok. Anyagi természetű különbség megszüntetése s ez máj nem rajtunk áll. Legnagyobb elismeréssel vagyunk azért a sok segítségért és áldozatért, amivel az ország támogat bennünket, de jobban szeretnők s az országnak is nagyobb hasznára volna, ha úgy megerősödhetnénk, hogy nem szorulnánk segítségre.

A román földreform felszámolása még mindig a statisztikai adatgyűjtés stádiumában van, pedig egy pár idevaló tapasztalt ember az első három hónapban megoldotta volna ezt az

Magyar Általános Hitelbank

Alapítva: 1887. Központ: Budapest, V. József nádor-ter 2. 4. sz. Sürgősen: HITEL

Foglalkozik a banküzlet összes ágával.

Fiókok és affiliált intézetek minden nagyobb vidéki városban.

Levelezők:

a bel- és külföld minden fontosabb kereskedelmi gócpontjában

Nagyvárad fiók: Rákóczi ut 2. sz.

Telefon: 15-46 és 47-48.

Nagyvárad térképe

fekete nyomással P. 1-50

kapható a MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

égető és milliókat bizonytalanságban tartó kérdést. Az idevaló kezek működése okozza az adófelbontások százezreit is. Egy pár soros de okos rendelet lehetővé tenné, hogy mindenki egy hónap alatt hozzájusson állampolgársága elismeréséhez. Az állampolgárság egyszerű ténykérdés, melyet csakis a legalsófokú közigazgatás tud megállapítani. Miért kell ezeket az ügyeket százezreivel a központban összegyűjteni és hevertetni? A céltalan aktavándorlást korlátozni kell. Nem lesz az ügy jobban elintézve, ha tíz helyen iktatják és tizenötön láttamozzák az aktát. Ha a magyar adóhivatalok számait összeadjuk valaki, kiderülne, hogy minden emberre évenként néhány száz iktatószám esik. Mennyivel hasznosabb volna minden iktatószám helyett egy kaszavágás vagy egy kalapácsütés! A telefont ma a hivatalok akták sürgetésére használják, pedig telefonon el is lehetne

intézni a legtöbb ügyet. Az akták önálló életet élnek s óriási bennük az öntentartási ösztön: még az irattár temetőjéből is sokszor újra feltámadnak.

Nagyon sok van még hátra, ami megoldandó. A legnagyobb hibába volna a reformokat a háború utánra használni. A háború után tömegesen merülnek fel majd új problémák és feladatok, amelyeket csak akkor fogunk kielégítően megoldhatni, ha a régi bajoktól megszabadulva, a főüslleges terheitől megszabadított, gyorsan és pontosan dolgozó közigazgatási gépezet várja az új feladatokat. Ellenkező esetben mérhetetlen károk hárnak reánk, mert ha a tökéletes hadigépezet megnyeri a háborút, a tökéletlen közigazgatási gépezet elveszitheti a békét. Az győz, aki utoljára suhint a karddal, de az viszi haza a szénát, aki leghamarabb áll elő a befogott szekérral.

A HADNAGY ÚR KARÁCSONYFÁJA

Irtta: Ujházyne Tóth Mária

1917-et irtak akkor és a háború negyedik esztendejét taposták már az elnyűtt katonabakancsok. Negyedik éve álltak a sarat út fronton a magyar fiúk, itthon pedig fiatal asszonyok és öreg szülők imádkoztak a békéért.

Karácsonyra készülődött a világ. Az ágyúdörgés, a gránátok robbanása nem tudta elfojtani a kicsiny Betlehemi Gyermek sírását és a legkérgesebb katonaszívben is gyulladoztak az apró karácsonyfagyertyák szeretet-lángocskáit.

Janika is karácsonyi álmokat melegengetett a szíve mélyén. Éjszakánként ott-ott járt a csiki havasok tövében meghúzódó kis székely faluban és karácsonyfát csinált Jánoskának meg Marikának, a két kicsi gyermekének. A szép zöld fácskát ő maga választotta a havas aljában, azután díszítgették ketten az asszonnyal, míg a gyermekek aludtak.

Mert Janika nem kisfiú volt, mint a neve után gondolni lehetne, hanem nagybajszú öreg népfelkelő, a hadnagy úr tisztilegénye az olasz fronton.

Különös emberek voltak ők ketten, a hadnagy úr és Janika. Mint apa és fia, korban úgy néztek ki. A hadnagy úr gyermekarcú, karcsu termetű, mindössze húsz esztendő, Janika hatalmas szál ember, őszülő halántékkal, nagy bajszszal, állépte már a negyvenedik évét. Mégis cövekként állt a hadnagy úr egyetlen szavára és szinte áhítatos tisztelettel leste a parancsait. Volt ebben a tiszteletben valami más érzés is, olyasféle, mint amit a kisfia iránt érzett, atyáskodó, nagy, nagy szeretet. Féltette a gazdáját, vigyázott rá, jobban mint saját magára. Három hónapja voltak itt együtt, azelőtt sohasem látták egymást, de ez a három hónap jobban összejorrasztotta a szívüket, mint más időben sok, sok esztendő. A hadnagy úr pompás fiú volt. Nem csak Janika, hanem az egész század bálványozta. Min-

den vállalkozásnál az első volt, velük küszört a vizes, sáros földön, megosztotta, ha kellett az ebédjét velük és az utolsó korty pálinkáját is. Kikérdezte őket, mi baj van otthon és ha valamelyiket nagyon elkapta a bűbánát, hát módját ejtette egy rövid szabadságnak is. Apjuk volt, barátjuk, de szigorú felelősséggel is, mert a rendetlenséget nem tűrte semmiféle formában. Jaj volt annak, aki vétett a szabályok ellen! De ritkán került sor büntetésre, haragos szóra. Tudta mindenki a kötelességét és végezte feladatát derekasán, ahogy tőle tellett.

Egyetlen bánata volt a hadnagy úrnak és ezt sejtették a legényei is. Ez a szomorúság pedig az ő nagy fiatalága volt. Ugy szeretett volna tíz évvel öregebb lenni, nagy szakállt és bajszot hordott volna, hogy még nagyobb legyen a tekintélye. De így? — Még a bajusz is alig akart sikerülni.

Csirájában elfojtott minden olyasmit, ami érzélgésre vezethetett volna. Nem ment karácsonyi szabadságra, nehogy valaki feltételezze róla, hogy vágyik az édesanyja után. Könnyet a szemében senki sem látott, még akkor sem, amikor a legjobb barátját, vele együtt nevelkedett édes kényerespajtását temették fölük teltető gyászompával sziklasírjába. Elfojtotta magában a gyermeket, férfi akart lenni, kemény hős és ez sikerült is neki. Janikát is azért nem hívta Jánosnak, mert így kisebbnek látta, fiatalobbnak és magát öregebbnek.

De ezzel a karácsonnyal baj volt. A fiúk már néhány napja elmentek szabadságra, ragyogó szemekkel, vidáman. Ő tudni sem akart a karácsonyról. Ez lesz az első, távol a szülői háztól. Estétként ha csend volt, mintha érezte volna az otthoni szobája melegét, édesanyja puha kezét a homlokán. Mintha messziről, nagyon, de nagyon messziről

**Karácsonyra
igazi meglepetés:**

**SIEMENS
RÁDIÓ**

- Kapható: **Mózes István** rádió és műszaki üzletben
Nagyvárad, Hlatky Endre-u. 15
- Kapható **„MUSICA”** **RÁCZ ERNŐ** cégnél
Rákóczi-ut 11. szám
- Kapható **VACSI és DOBRIBAN** Kossuth Lajos-u. 5-7.
Rádió és vilamoszáci üzlete
Telefonszám: 27-33.
- Kapható **Fülöp Károly** rádió és elektro-
technikai vállalat,
Rákóczi-ut 31. szám

apró gyertyák lángjai lobogtak volna és a fenyő gyantás illata betöltötte a kavernát. Apját látta, amint a csillagszórót gyújtogatta és a karácsonyfa alatt a kis hűgát, amint új babagyermekét aldatgatja.

Gyönyörű álmok

voltak ezek, melegék és színesek. A valóság pedig ott bömöblt felette, gránátok robbanása, ágyúdörgés volt az ébresztője.

Karácsony szombatján nagyon fájt a szíve. A legénységnek délután kiosztotta a hazulról kapott ajándékokat, szép kis beszédet is tartott hozzá. Azután nem birt a fedezékben megmaradni. Maga mellé vett kettőt a fiúk közül és megindultak a szürkülletben. Odaát is néma csend volt, ott is a karácsonyfát gyújtogatták — talán. Szótlanul haladtak hárman, három idegenbe szakadt, árva magyar. Hogy meddig barangoltak, céltalanul, maga sem tudta, de már jó ideje kigyúltak felettük a csillagok. Az éjszaka enyhe volt, hónak, fagnak erre nyoma se volt és ugyanaz a göncöl-szeker pislogott rájuk, mint otthon, a házuk felett.

Mindig ilyen gondolatai támadtak, de elhessegette őket. Mogorván baktattak most már visszafelé. A fedezék elé érve, némán kezét fogott a két legénnyel, szólni nem akart, talán nem is tudott volna.

A dohos szag ismerősen ütötte meg az orrát, de a sötétség helyett, amelyet várt, szokatlan fényesség fogadta. A durván ácsolt, sánta asztalon kicsi karácsonyfa állott, apró rózsaszínű gyertyák lobogtak rajta. Fényes ezüst csillag ragyogott a tetején és Janika éppen

gyújtogatta a csillagszórót. A kis fa alatt és mellett az asztalon cukorkák, édesanya-sütötte mézeskalács és sok minden, amit csak szerető szívek találhatnak ki egymásnak és küldhetnek el ilyen messzire is.

— Mi az Janika? — kérdezte szigorúan. A lába a földbe gyökerezett és tétován nyult a sok holmi után. Janika pedig katonásan összeütötte a bokáját és jelentett:

— Hadnagy úrnak alásan jelentem, karácsony van!

Ezt már nem lehetett kibírni. A hadnagy úr állt, állt és szeméből megeredtek a meleg könnyek. Nem törődött velük, le sem törölte őket, hagyta. Ugy álltak ott ketten sokáig. Janika érdes hangján elénekelte a „Mennyből az angyal”-t, a hadnagy úr átölelte Janika vállát és sírt. Ezeket a könnyeket nem szűgyelte, mert úgy érezte, ez a sírás érlette igazán férfivé.

Valahonnét messziről harangszót hozott a szél és Mte. Sisemol kopasz sziklái ezerszeresen verték vissza az édes hangokat. Éjjeli misére siáltak az emberek.

Karácsony volt.

Eladó

Belvárosban nagy telek, ár 14.000 P. Másik 2x2, 1x1 ezobás ház, minden mellékholységekkel, az egyik 2 szobás öszkomfortos beköltözhető ár 30.000 P. Másik Püspöki-uton, üzletház lakással, nagy udvarral, bármilyen célra alkalmas, ár 9000 P. Másik vasut közelében 2 szobás, szép magánház ár 21.000 pengő. **TATAYNÉ, Szigligeti-utca 12.**

Márkás órák, ékszerek, dísz tárgyak
nagy választékban
Arany, briliáns, ezüst beváltás
Óra, ékszer, szakszerű javítás

Viktor Árpád szakképzett órák és ékszerész
Rákóczi-ut 3. Karik gyűjtemény nagy választékban

KARÁCSONYI LEVÉL

Írta: Dr. Géresy János

Testvér,
aki ott állsz kint az őrsegen, mint ka-
tona a fagyos éjszakában, messze orosz
földön s hűségeen éber szemekkel kím-
leled a gyilkos sötétséget, míg lelked a
vályak szárnyán vissza-visszaszáll az el-
hagyott otthonba, ide közénk: haza, a
Tiszapartjára, Dunántúl kedves lankái-
ra, Erdély zord hegyei közé; kislaluba,
nagyvárosba; szegény háza, palotába és
lázasan keresed a helyed a gyertyafény-
ben csillogó karácsonyfa alatt, az ottho-
nosan megterített asztal mellett... és
te testvér: szülő, hitves, gyermek, aki
könnyes szemekkel állsz ugyanazon ka-
rácsonyfa alatt s nehéz szívvel gondolsz
a távollévő kedvesre, mert úgy érzed,
hogy nélküle üres a ház, hideg az ottho-
n és fénytelen még a legdíszesebb ka-
rácsonyfa is... testvér: sodort falevél vagy
üzött lélek Isten viharában: ne hidd
azt, ne gondold azt, hogy ez a Kará-
csony nem igazi karácsony; hogy ez a
Karácsony nem a te karácsonyod; hogy
neked nincs oltod, nincs jogod örülni, a
boldogságtól pirosra gyúltan odaborulni
a Jászol mellé, melyben a világ Meg-
váltójának gyermektelte pihog s amely-
ből az üdvösség fénye és melege sugár-
zik most is és mindig szét ebbe a hideg,
rideg, gyilkosan önző és gyűlölködő vi-
lágba!...

Ne hidd és ne gondold azt, hogy Ka-
rácsony a gondtalanok, a könnytelenek,
a hangosan örvendezők ünnepe csu-
pán... Azoké is. De a tied is! A sze-
gény, meghecszolt és ma megpróbáltatott,
sírós és szenvedő emberé is...! Sőt a
tied elsősorban. Igazán és teljesen. Mert
Karácsony a szeretet ünnepe. S kinek
van ma nagyobb szüksége a szeretetre,
mint neked, aki egészen magadra ma-
radtál. Aki a legárvaabbnak érzed magad
a világon. Akit elhagyott a hangos öröm:
aki már csak az imádság hullámain ke-
resztül tudsz érintkezni azokkal, aki-
ket itt a földön a legjobban szeretsz...

Karácsony csillagképe a szenvedés je-
gyében áll. Furcsának tetsző állítás, de
így van. Nézz csak körül a betlehemi
istállóban! Kiket látsz ott? Gondtalan,
földi értelemben véve boldog embere-
ket-e? Nem. Kényelemben kényelgőket,
hátelomban dúlakodókat, fájdalomtól
mezteleneket-e? Nem!... Aki ott tór-
de nek a Jászol körül, sőt maga a Jászol
szelben fekvő égi Gyermek is a legár-
vábbak, a legelhagyatottabbak a föld-
tekén... Nézd az isteni Jézust! A vi-
lág Megváltóját... Hogy fájak, hogy
dudereg a jászolban! Az ég és föld Urá-
nak nincsen otthona. Idegenben, barát-
ságtalan környezetben, szívtelen embe-
rek által szinte a társadalomból is ki-
utasítva kellett a világra jönnie...

Nézd a boldogságos Szűzanyát! Mi-
fyen könnyesek a szemei!... Hogy szen-
ved, hogy gyöttrődik magában, mikor ezt
a nagy idegenséget, nagy elhagyatottsá-
got, ezt a nagy nyomorúságot látja maga
körüli... Ismered az édesanyák szí-
vét...? Talán magad is anya vagy...?
Alkork tudod, mit jelent az: tehetetlenül
nézni és tűrni, mint szenved a hidegtől,
a jászol keménységétől az a bimbózó
élet: a Gyermek, aki legfélétebb, leg-
drágább kincse a világon...! Hogy sze-
retné meleg pólyába takarni — és nincs
meleg pólyája... Hogy szeretné puha
vánkossa fektetni — és nincs puha vánkosa...
Hogy szeretné ringó bölcsőben
elaltatni — és nincs ringó bölcsője...
Krisztus kinszenvedése s a Szűzanya ke-
resztútja nem Negyestörtök éjjelén,
nem Nagypéntek reggelén kezdődött, ha-
nem itt: Karácsony éjszakáján a betle-
hemi istállóban.

És nézd meg jól Szent József gond-
barázdálta arcát! Férfiú vagy? Atya
vagy? Gondoltál-e egyszer is életedben
arra: mi csoda fájdalom szagathatta
szívét ennek az „igaz férfinak”, amikor
ott állt a didergő Gyermek s a szen-
vedő Asszony mellett és nem tudott
könnyíteni a sorsukon...!

Szenvedni könnyebb, mint nézni a
szenvedését annak, akit szeretünk s
akinek oltalmazását Isten bízta reánk.
Szent Józsefnek ez a nehéz szerep ju-
tott osztályrészkül Isten örök rendelkezé-
zése folytán s ennek a szerepnek legdrá-
maibb jelenetét Karácsony szent éjsz-
káján élte át.

Karácsony csillagképe tehát valóban
a szenvedés jegyében áll... És mégis
boldogok azok, akik ebben a csillagkép-
ben élnek!... Boldogok a szó legiga-
zibb, legteltesebb, legteljesebb értelmé-
ben. A boldogság nem külsőségeken
nyilvánul meg. A boldogság a lélekben
rakja fészékét. A lélek boldog lehet ak-

Haas Fülöp és Fiai-féleRt.

Magyar perzsa szőnyegek, függönyök, butorszövetek,
viaszosvászon és linoleum, zsákok, kárpitos-kellékek.

Tiszti esőköpenyek és vihar kabátok Rákóczi-ut 12. — Apolló-palota
Telefon 16—35

kor is, sőt akkor talán leginkább, ami-
kor földi örömeit, kényelmek nem za-
varják, nem csökkentik Isten közelsé-
gének élvezetét.

Testvér, aki szomorúan és könnyezve
állsz 1942 karácsony éjszakájában, tudd
meg és érezd meg, hogy Isten sohasem
volt olyan közel hozzád, sohasem volt
úgy veled, mint most, ezekben az órák-
ban!... Neked tehát nemcsak okod, de
jogod is van ahhoz, hogy boldog légy.

Sokan hiszik azt még ma is, hogy a
Karácsonyt meg lehet szerezni, —

ügyeskedésekkel. Meg lehet teremteni
— mesterkedésekkel. Meg lehet vásá-
rolni pénzen, mint bármilyen más földi
jóságot. Nagy tévedés. Karácsonyt sem
venni, sem szerezni, sem teremteni
nem lehet. Karácsonyt meg lehet és
meg kell érdemelni. Karácsony az Isten
önkéntes ajándéka. Annak adja, akinek
akarja és azért adja, mert érdemeinél
fogva szereti azt, akinek adja... S kit
szeretne jobban az Isten, mint téged,
Testvér? Aki áldozattal tetted magadat
méltóvá arra, hogy Isten szeressen...
Aki zúgolódás nélkül le tudtál mondani

A természetes piac mesterséges visszaállítása szüntetheti meg csak a „feketepiacot”

Írta: Dr. Cserzy Béla iparkamarai titkár

A politikai élet felelősei sokszor
szólanak ma a külső és belső arcvo-
nal viszonyáról. Élő igazság: a két
front szervezete és intakt erőse-
sége országunk jövőtalakító tényezői.
Külső arcvonalunk teljesítménye ma-
radéktalanul egész, a belső arcvonal
küzdő szelleme is ép, csupán részle-
ges jelenségek azok, amelyeknek to-
vábbfokozása veszéllyel fenyegeti or-
szágunk gazdasági rendjét. A láncke-
reskedelem, a fekete-piac, az árszo-
ra stb., tipikus háborús fogalommeg-
határozások: ezeknek hatóereje hábo-
ruban a gazdálkodás kisiklását ered-
ményezheti.

Szent ügy a magyar ügy és nincs a
drákói szigor, amelyet ne kelljen al-
kalmazni akkor, ha a magyar jövőt
veszélyeztetni harácsoló kapzsi törek-
vés. Nekünk tapasztalataink és tanul-
ságaink vannak arról, hogy a belső
rend megbomlása feltarthatatlan erő-
vel lök az összeomlás, a pusztulás ke-
lé. És ezért most, még csirájában kell
kiirtanunk minden oly fekélyt, amely
megfertőzi gazdasági életünk szerve-
zetét s amely a belső arcvonal esetle-
ges megbontását idézheti elő.

Mindenekelőtt a fekete-piac meg-
semmisítéséhez kell megtalálnunk a
biztos és hatásos fegyvereket. Nézzük
meg közelebbről a kérdést: mit jelent
a fekete-vásár és mik jellemző sajá-
tosságai a fekete-piacnak. Minden
olyan vételnél, ahol a fogyasztási cikk
a megállapított felsőárszinvenolán
(maximális áron) felül cserél gazdát:
fekete vásár jön létre. A fekete-piac
legszebeötlőbb kritériumai: 1. a
piacterület nem határolható körül; 2.
a közvetítő kereskedelem nagymérvű
kikapcsolásával a termelő és fogyasztó
kerülnek szemben egymással.

Törvényszerűség, hogy minél na-
gyobb és sokrétűbb a piacon jelente-
ző kereslet, annál kevésbé alakulhat
ki az egységes árszínvonal. A piacon
jelentkező vevők anyagi ereje külön-
féle s így a legerősebb kezek alakít-
ják ki az árszintet. Minthogy pedig a
fekete-piac területe beláthatatlan és
körülhatárolhatatlan, így az irányárak

betartása is ellenőrizhetetlen.

A fekete-piac kifejlődéséhez két-
ségeitlenül nagyfokú vásárlási kedv is
szükséges. Ma nyugodtan szólhatunk
vásárlási lázról mert súlyos körtünet
az a vásárlási hisztéria, amely a tár-
sadalom minden rétegénél tapasztal-
ható.

A kereslet
tehat egyrészt mesterségesen is felfo-
kozott s ez az élelmiszer és áruúj-
ítási szövetély a fekete-piac eltere-
bélyesedését s az árak ugrásszerű
emelkedését segíti elő.

Nehéz lenne meghatározni, hogy az
őstermelői cikkek vagy az ipari áruk
vonalán indult-e el az áremelkedés
mintahogyan arra sincs megnyugtató
felelet: melyik volt előbb, melyik e,
vagy a tojás. Ha azonban a szükség-
letek rangsorát nézzük, arra kell kö-
vetkeztetnünk, hogy az élelmiszercik-
kek sikkján történt az első lépés, mely
az árak mai versenyfutásához veze-
tett. A továbbiakban, ha azt figyeljük,
hogy melyik társadalmi osztály ke-
rült jobb anyagi helyzetbe a háboru
kitörése óta, meg kell állapítanunk,
hogy az árak versenyfutásában az ő-
stermelői árucikkek loholnak előre.

Amikor tehát a fekete-piac meg-
szüntetését, az árak további felfelé
ívelését kívánjuk megszüntetni, első-
sorban a szükségleti rangsort kell fi-
gyelembe vennünk. A megoldási mó-
dozatok megválasztásánál pedig a
legtermészetesebb utat kell megkeres-
nünk. Mi ez? Az egészséges gazdasági
életben kialakult rend lehet csak a
norma s ennek elérése tekintetében
minden hatásos eszközt alkalmazni
kellene, még ha tulradikális is! Vagy-
is: a természetes piacot mesterséges-
sen, erőszakkal visszakellene állítani,
hogy megszűnjön a feketepiac.

Ezért: ki kellene zárni annak lehe-
tőségét, hogy a termelőtől közvetle-
nül vásárolhasson a fogyasztó, azaz
minden árucikk csak a közvetítő ke-
reskedelem után kerülhessen forga-
lomba

Az őstermelőtől tehát csak a keres-

kedő, (vagy piaci kofa) vásárolhassa
fel az árut, viszont a közvetítő keres-
kedelem ellenőrzés mellett hozhassa
fogyasztói forgalomba az árucikkeket.
Az így szűkreszabott piacon a felső
árhatár könnyen kialakítható ármáxi-
máscá nélkül is. A közvetítő keres-
kedelem terén csak minimális vissza-
éléssel (s csak az első pár iparjogo-
sítvány megvonásáig) kellene számol-
ni. Különböző is a legmegbízható
kontroll ezen a vonalon a konkurren-
cia.

Nagyon természetes, hogy ellenőr-
zés annál intenzívebb és tökéletesebb,
minél kisebb területet kell áttekinte-
ni. Ha tehát minden közszükségleti és
fogyasztási cikk a közvetítő kereske-
delem csatornáján folyik át, az ellen-
őrzés munkája lecsökken és ezzel biz-
tosabbá is válik.

És könnyű a gyakorlati megoldás
is csupán az vásárolhatna a termelő-
től, aki erre a célre rendszeresítendő
vásárlási igazolvánnyal rendelkezik.
Az igazolvány felmutatása nem teszi
bonyolultt és nehézkessé az adás-ve-
telt. (Vásárlási visszaélésre gondol-
nunk nem kell, mert a jogosított ér-
dekeivel ellentétben áll.)

Végül a védekezés még egyik mód-
ja az is, hogy a vasuti kedvezményes
és szabadjegyek visszavonassanak.
Sürgős és indokolt utazásokra eseten-
ként adhatna szelvény-jegyet az ille-
tékenes üzletvezetőség. (Annál is inkább
indokolt lenne ez, mert ma az utas-
forgalom csökkenése közösségi ér-
dek!)

A fekete-piac megszüntetésére irá-
nyuló harc azonban csak akkor vezet-
het eredményhez, ha a visszaélőkkel
szemben kiméletlenül szigorú bünte-
tést alkalmazhatnók. (Vagyonekbo-
zás, bebörtönzés.) A büntetés pedig
egyformán sújtson a visszaélőkre:
akár termelő, vagy fogyasztó az, akár
pedig árdragító kereskedő. Az ered-
mény sikerének súlypontja tehát a
büntetés súlyossága. Mert nem lehet
elégé súlyos büntetést kiszabni arra,
aki a magyar jövőt aljas nyereség-
vágyból veszélyezteti.

Karácsonyi ajándékot válasszon
Kondás Tibor bőrönd- és
 relikvi- és
 relikvi- és
 relikvi- és
 Rimanoczi-ú. Újbol megnyílt
 relikvi, bőrönd, pénztárcák
 oicsón, nagy választékban.

otthonról, kényelemről, családról: mind-
 azokról és mindarról, amit az emberek
 általában szepnek, jónak, kívánatos-
 nak tartanak...

Karácsony nem azoknak az ünnepe,
 akik kapnak, hanem azoké, akik adnak.
 Ajándékozás napja a karácsony. Isten
 legdrágább kincsét: elsőszülött fiát
 ajándékozta nekünk ezen a napon. Isten
 példáját követed te is, Testvér. Szü-
 kölködsz, hogy az utánnad jövő nemze-
 dek gazdag legyen. Sírj, hogy gyerme-
 keid és unokád vigadhassanak egyko-
 ron. Meghatsz, hogy eljen a jövő, meg-
 maradjon az ország, nőjön, gyarapodjék
 a nemzet... Nem vakmerőség, nem is-
 tenkáromlás, ha azt mondom: Testvér, te
 is megváltó vagy. Megváltója magadnak,
 családodnak, nemzetednek. Sőt tovább
 mondom: megváltója az egész kereszté-
 ny világnak, mert hősiességével, győ-
 zedelmes helytállással a keresztény
 emberiség feje felül üzöd el a veszélyt
 és az emberi élet, a krisztusi kultúra
 halálos ellenségét semmisíted meg.

Krisztus születése a legnagyobb for-
 duló az emberiség történetében. Lezá-
 rult egy kor, az ember sorsának legsöté-
 tőbb korszaka. Csupa föld, csupa kín;
 csupa kéj, csupa szenvedés. Homály és
 zavar. Céltalanság és reménytelenség...

Krisztus nemcsak lélek szerint válto-
 ta meg az emberiséget, hanem új vilá-
 got is teremtett és új történelmet is
 nyitott a számára. Ennek az új vilá-
 gnak a megalapítói, ennek az új törté-
 nelemnek első hősei azok voltak, akik
 az első Karácsony éjszakáján a bethle-
 hemi jászolt körülterdelték. Belőlük
 sarjadt ki az élet, rajtuk épült fel a ke-
 reszténység világbirodalma.

Te is egy omló világ romjai fölött
 állsz ma, Testvér. Te is egy új világ vá-
 gyát hordozod magadban. Te is sarokkő,
 oszlopfő vagy ebben az új épületben. A
 te szenvedésed is erő, a te áldozatod is
 ár, hogy ez az új világ kialakulhasson.
 Hős vagy te is, Testvér és apostol. Hőse
 az időnek, mely történelmet szűl! vajú-
 dó méhéből és apostola Krisztusnak,
 akinek közreműködése nélkül sohasé
 jönne el Isten országa. Mert akármit is
 higgyenek, akármit is mondjanak, Test-
 vér: mi mégis csak, mindig csak Isten
 országáért küzdünk és szenvedünk. Isten
 országáért a földön. Egy jobb jövő-
 dőért, egy szebb hazáért; igazabb, szent-
 tebb, boldogabb emberiségért... Ezért
 jött a világra, ezért didergett a jászol-
 ban, ezért szenvedett keresztalát Krisz-
 tus, a mi örök példaképünk... Ezért
 állsz te is most az őrségen, mint ka-
 tona a fagyos éjszakában... Ezért vir-
 rasztasz otthon, mint szülő, feleség vagy
 gyermek. Árván, magadra hagyva és
 síró szomorúan. Ezért van neked hely-
 lyed első sorban azok között, akik a ka-
 rácsonyt nem a szemükben tükrözik,
 nem a szájukon hordozzák, hanem a szí-
 vük legbensőbb, Istenhez legközelebb
 eső kamrájában élik át.

Halmérók figyelmébe!

Bor nagykereskedésemet **Deák
 Ferenc-utca 1. sz.** (Kereskedelmi
 Csarnok épület) megnyitom. —
 Ajánlom saját termésű, valamint
 pincészetemben tisztán kezelt
 fajboraimat. **BAJKAY SANDOR.**

**KARÁCSONYI ÉNEK
 AZ OROSZ PUSZTÁK FELETT**

Irtta: **Polyák István**

A cím egy kissé banális de az ér-
 zések és a gondolatok, amelyek fölé
 odaillesztettem, önként fakadtak az
 ukrán rádióállomás adása nyomán.
 Mostanában ezt az állomást is keres-
 ni szoktam, hiszem magyar műsora is
 van a honvédek számára. A nap bizonyos
 óráiban magyar szavak, magyar
 melódiák hangzanak itt el s akármilyen
 egyszerűek, mégis kedvesek és a
 távolság, a nagy méretek titokzatos-
 ságával hatnak. Még nem is olyan
 régen a vörös világégés propagandá-
 jának messziről is égető lángjai csap-
 tak fel inren és fertőzték a világot
 pokoli tűzükkel. Ma óriási távolságra
 tőlünk magyar honvédek is őrzik
 Európa háborus határát és a messi
 ukrán pusztákon magyar katonai erő,
 magyar akarás tartja távol tőlünk is
 a pusztulás, a megsemmisülés rémét.

Az ukrán nagyadó pedig minden
 nap megszólal és én minden nap, ami-
 kor módomban van meghallgatni a
 műsorát, megilletődve figyelek min-
 den szót. Nem, az első hallgatás ér-
 zése sohasem fog hétköznapivá válni,
 soha sem lesz megszokottá. Magyarul

sugároz az ukrán nagyadó a honvé-
 dek számára. Ez olyan nagy, olyan
 világtörténelmi méretű, hogy soha
 sem lehet napirendre térni fölötte.
 Olyan nagy dolgok keretén belül tör-
 ténik s olyan hatalmas, korszakalkotó
 események lesznek azok, amelyek az
 ukrán nagyadó magyar adásaira kö-
 vetkezhetnek, amelyek betöltik egész
 ér- és gondolatvilágunkat s minden
 percben önvizsgálatra készítetnek.
 Minden pillanatban vallatára fognak
 és megkérdézik tőlünk, hogy miként
 szolgáljuk a kibontakozást s hogyan
 állunk azon az egyedüli fronton,
 amelyre hitünk, igazságunk, ösztö-
 nünk és jövőnk állított bennünket?

Mert minden mozgósítottak ebben
 az öldöklő küzdelemben. Minden a ki-
 bontakozást szolgálja mindenki a
 maga igazát akarja szolgálni szóval,
 gondolatlanul és tettel. Mindenki bele-
 viszi vágyait minden legkisebb csele-
 kedésében is. Igazi totális mérkőzés
 ez Nemcsak a fronton, hanem min-
 denütt, az emberek, a lelkek között is.
 Új világ van kialakulóban és mi nem
 tudjuk, hogy milyen szellemi és anya-

gi erőtényezők fogják megrajzolni
 véglegesen arculatát.

Fgyet azonban egészen határozottan
 tudunk: messi, az orosz pusztákon
 fel kell támasztani a lelkeket és új
 tartalommal kell megtölteni őket. Ez
 az új tartalom pedig csak Krisztus le-
 het. Minden más próbálkozás hiába-
 való és csődöt is mond. Ezt ma már
 azok is belátják, akik Európában új
 tanokkal, új eszmékkel kísérleteztek.

Mi, magyarok derekasan kivesszük
 részünket ebből a törekvésből. Fele-
 lős vezetőink számtalanszor hangoz-
 tatták, hogy nemzeti létünkért harco-
 lunk s ebben keresztény mivoltunk is
 benne van. Benne van maga a kereszté-
 nyiség is, mint a nemzetek életében
 való megvalósulás. Mert ez a mérkő-
 zés nem tudományos vita. Most min-
 den nemzetek és államok léte és jó-
 vőjére megy s a kereszténység védel-
 me azt jelenti, hogy megmaradjanak
 és megerősödjenek azok a nemzetek,
 amelyek tudatosan vallják és vállal-
 ják Krisztus programját.

A magyar honvéd mindenütt hár-
 mas halmot emel a felszabadított ukrán
 és orosz mezőkön és a hármas
 halom közepébe keresztet ültet. Érhet
 ebből mindenki. A magyar honvéd
 Krisztus katonája a szó legnemesebb
 értelmében.

Talán más irányban is meg lesz en-
 nek a nyílt és világos magatartásnak
 az eredménye. Akik beletekinthetnek
 a bolsevista örület tűzében kötetelt
 lelkek szörnyű ürességébe, sötétlő ör-
 vényébe, azok be fogják látni, hogy
 itt tartalmat, új életet, új életkedvet
 csak az adhat, Aki a lelkek Ura. Em-
 beri törvények, intézmények, anyagi
 jólét egyedül mit sem ér.

Miért ne gondolhatnánk erre, ami-
 kor az ukrán nagyadó gazdasági adá-
 sa közben előbb halkan, majd egyre
 erősödő ütemekkel felcsendülnek a
 bécsi gyermekkórus ajkán, búgó or-
 gonakisérettel a „Csendes éj” búba-
 jos karácsonyi melódiái. Ugy hallgat-
 tam a különleges zamatu szláv beszé-
 det, mint valami titokzatos üzenetet,
 pedig csak egyes szavakat tudok el-
 kapni belőle. Pandurki... igen a
 krumpliról van szó, ezt megértem. Bi-
 zonyára a vermelésről beszél az ukrán
 gazdáknak a bemondó a rádió
 gazdasági félórában. S közben a bécsi
 gyermekkórus énekel. Igen, így kell
 visszacsempészni a kiégetett, pusztá
 üresre tarolt lelkekbe a vallás szent
 érzelmeit, így kell eltölteni szent vá-
 gyakozással a jobb sorsa méltó embe-
 reket, hogy áhitozzanak a lélek ke-
 nyere, mindene: Isten után. Így kell
 puhítani az istentelenség pokoli tűzében
 száraz-cserepesre szikkadt lelke-
 ket, hogy jó talajra hulljon beljük
 az égi mag.

Valamikor, hosszú évekkel ezelőt
 ezt a népet hasonló okoskodással téri-
 tették el a helyes útról. Akkor a ha-
 gymányos, ősi vallásosság megnyil-
 vánulási közé csempésztek be ördö-
 gi taktikával a hitetlenség bacillusait.
 Most a rádóban két gazdasági hír kö-
 zött felhangzik a „Csendes éj” és vé-
 gígizeng az ukrán puszták felett. Cso-
 dalközésre nyílt szemekre, égi titkok-
 ra kitérult szomjas lelkekre borul rá
 a karácsonyi nagy titok: Krisztus
 megszületett, Krisztus megszületett...

Kenyér és társai

**Az én kertemben vadpipacs, rózsza
 egyenlő polgár nagyon régóta.
 Az én dalomban úr és szegény
 megosztott rég szívem szerelmén.
 szépségek, álmok földjén-egén.**

**Nekem nem újság, azért mosolygok,
 hogy háboruban a szürke dolgok
 dívatba jönnek s könyvtárszóba
 finnyás szalónok mesterkelt népe
 úgy nézi őket, mint új csodát.**

**Mint parlamentbe paraszt-miniszter,
 kit az inashad hajlongva tisztel,
 háta mögött meg nagyot röhög,
 mert észrevette csizmája szarán
 a hozzászáradt kis ösrögöt:**

**Ugy jönnek most a fínom szalonba
 vidékről a vaj, kenyér, szalonna.
 Kegyelmes asszony a kapuban
 várja a krumplít, kegyelmes úr a
 kenyérhez így szól: „Bátyám-uram!”**

**Ó, hogy becézik, ó, hogy vigyázzák,
 jobban, mint szultán kincstárát strázsák!
 Wertheimkasszába került a bors!
 Könyvtárak polcán Homéros, Dante
 most azért falazunk, mert ó a Sors!**

**Nem szegyen róluik beszélni, hárfán
 szerelmeit zengni: „Egyetlen drágám!”
 Puccini, hallgass! A zongora
 keblében szappan, tojás rejtőzik.
 nem részegíti zenék bora.**

**A költő álmát tündérek, sellők
 nem színesítik, nem hajtják szellők
 Szindbád hajóját sok tengeren:
 álmomban éjjel ma talpot kaptam,
 akkora volt, mint a tenyerem!**

**Dívatba jöttek az ősi boldog
 embert építő egyszerű dolgok.
 S ha dölyfünk végleg megtöretett,
 nagyobb csodát is megérünk egyszer:
 dívatba jön majd a Szeretet!!**

Királyhelme, 1942. december.

MÉCS LASZLO.

SICULUS:
TEMPI PASSATI
(Naplórészletek)

„Az élet hozzá rossz volt, mostoha
S midőn lelke itt tovább nem bírta:
Felszállt az égbe, mint dalos paszirta“.
(Rozman)

1932. június.

Ezelőtt négy nappal Urnapja volt, terhes nap. Minden évben nagyon vártam és mindig félttem tőle. Az Eucharistia mélységének a megjárása nagy munkát kívánt. A külsőségek: templom, zöldág-erdő, teher ruhás gyermekek, virágos négy oltár, orgonaszó, ének, szorongó embertömeg mind egy-egy akkord volt a legnagyobb csodának a himnuszában.

És illő belsőséggel ezeket a kéréteket egyedül nekem kellett tartalommal megtöltenem. Hogy hitben és szeretetben egyek legyünk.

Délutánra lett vége minnaennek. Elcsúszóban, a templomi úton ávazók arcát figyeltem. Fény derengeli rajtuk és ahogy rám visszanéztek, mint ha kérkedtek volna a saját felgazdagított belsejükkel. Szent önzésük más-sal nem törődött.

En is gazdag voltam, de nagyon fáradt és nagyon sepiadt. Két kenővel itattam a munka gyöngyét és roskadozva léptem az anyám szobájába. Nem volt akkor mellette senki, teje pánákkal jó magasra volt pózolva. Csontbőr arcán látlátszott a lelke, mint imádságos könyv lapján a betűk.

— Elháradtál-e fiam? — Kérdezte suttogó hangon, aztán lehunyta szemét.

A gyöngye, leheltnyi hangok vért hullámot vertek az arcomra. Leültem az ágy mellé s itt már a homlokom is tüzipiros lett. Hogy tud perzselni az anyai szív!

És ez a szív most oly nagyon vár, hogy a fehér takaró hullámozott fölöttele. A hegyipatak tőri a Nagyóceán felé. Aztán lassan, ahogy a hullámcsokk belcömleni készültek a végtelen Tengerbe, ismét nagyon sápadt lett az arcom: soha, senki sem fogja megkérdezni „Elháradtál-e, fiam?“

Ré három napra jött a Mester, a nagy püspök. Valánogyon hírülvitték, hogy az egyik tanítványának beteg

az édesanyja, aztán jött.

A beteg ágya mellé térdelt, imádságos könyvéből egymásután szedte elő a zsályát, az ezerjótűvet, a széklívirágot, amiket Dávid király rendelt a nehéz betegek számára.

Magyarul imádkozta a zsoldárokat. A beteg az imába kapcsolta a lelkét és boldogan vitette magát az árral. Fokozódott az öröme, ahogy magához vette az utolsó utravalót. A mester is örvendett, hogy hazaindított innen. Betániából egy lelket, ahová útközben gyakra betért.

Amint eltávozott a püspök, a beteg érzékei elvesztették a kapcsolatot a jelennel. Nem volt már semmi szükség a mára, lelke visszaszállt a múltba gyermek korának az idejére.

Gyenge volt, a kiszikkadt torok alig tudta a térbe juttatni a szót és mégis hívta, mindegyre szólította:

— Anyám, édesanyám! — És oly tinoman mosolygott, mint őszibánát a zörgő avaron.

Este felé valahogy felült az ágyán. Könyökével tartotta a testét, ujjaival gyermekmódra patogatott és fejingalással kísérte ezi az énekét:

— Édesanyám, csak én egyre kérem. — Istenem, honnan vette az erőt?

Csendesen visszadült a párnára megpihenni, szemét pillanatra sem nyitotta fel. Engedtem, hogy pihenjen, de mégis vágytam egy tudatos szavára. Füléhez hajolva kérdeztem: — Fáj-e valahol? Megrázkódott, hogy visszahívtam, de nyomban mosolygott, ahogy a hangom hallotta.

— Nem, fiam, nem fáj sehol. Csak sötét van, megvakultam. — Mondta nyers hangon, aztán nyomban vitte tovább a rohanó hajó más zónán keresztül. Itt azt énekelte:

„Hogy álmom csendesebb legyen,
Hazám határitól
Maroknyi földet viszek el
Siromba vánkosl.“

Tiszán, szépen énekelte, úgy, ahogy gyermek koromban engem arra tanított. Majd „Csendes éj, szentséges éj. Mindennek nyugta mély“ karácsonyi ének szakadt el a szívtől, sóhajosan, úgy, ahogy tőlem tanulta.

NAGYVÁRADI HITELINTÉZET RT.

(előbbi címe Népszövetségi Hitelintézet)

Nagyvárad, Szilágyi D. utca 5. (Kat. Kör épületében)

5 1/2 %-OS

kölcsönt folyósít kereskedőknek, iparosoknak, mezőgazdákknak, náztulajdonosoknak **tíz fél-évi** törlesztéssel

Betétekre a legmagasabb kamatot nyújtja.

Igy rohant egy egész napon át a hajó. Végig lobogtak rajta azok a színek, amiket rendíthetetlen hűséggel viselt.

Másnap naphajlatkor közeledett a kikötőhöz. Nem énekel többet, csak halkán rebegte:

— Istenem, Istenem!

Végül az arcán kinyílt egy virág, de már a tulsó partok fényétől. Kimondhatatlanul nyugodt és túlvilági lett a gyöngéden mosolygó klasszikus arc.

Huszonnyolc évi együttlét után elment tőlem Istennél megpihenni. Elhívtam a kezébe fogott szentelt gyertyát.

Minden váltót letörlesztett, minden adósságot kifizetett. Végül mégis ő győzött az életem.

Aztán jöttek az Urnapok, őt egymásután. Az utolsón valami lehulló roskadást éreztem. A negyedik oltárnál már biborhullámok villóztak a szemem előtt, majd egyszerre minden vér leszakadt a tejemből valamerre és a súlypontját tartani nem tudó test ingadozott, mint a széltől rázott sárvitvilló.

Nem vett észre senki, egyedül vánszorogtam be a lakásomra. Itt kerestem valakit. Csak a hasas szublón verte a régi óra az idő perccel, csak a metszett opálos pohárból szállt ki a levendula illat, csak a barok székek terpeszkedtek üresen. Sehol senki.

Ez volt az utolsó Urnap, amelynek én adtam tartalmat.

Aztán minden karácsony éjjelén, szellemjárás idején meggyűl az asztalom az arasznyi tenyő mellett két gyertya. A kis fenyőág lassankint nőni kezd felfelé. Tűnő a Hargitán, ahol levágták. De nem áll meg itt sem, hanem nyulik még tovább, keresztül a végtelen égi úton, miglen alája

kerül egy asszony, hogy ketten legyünk együtt.

Es hallom az éneket

„Csendes éj, szentséges éj“

Mindennek nyugta mély“

Nem, anyám, még nem fáradtam el egészen

„Strómanok, vigyózat!“

Be lehet hajtani a követelést a strómanon is

Elvi döntést hozott a kuria egy érdekes peres ügyben

A Magyar Tudósító jelenti: Elvi jelentőségű álláspontot foglalt el egy érdekes ügyben a Kuria dr. Morvay Aurél tanácsa. Egy műmalombérlő közkereseti társaság tagjai ellen egyik hitelezője pert indított. A társaságnak eleinte három tagja volt, majd egy negyedik is csatlakozott hozzájuk, akit azonban a cégjegyzékbe nem vezettek be. A sátoraljuhelyi törvényszék és a kassai tábla valamennyiüket kötelezte a peresített összeg megfizetésére. Az ítélet ellen a negyedik társtag felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kuriához. Ebben azzal érvelt, hogy ő nem felelős a társaság tartozásaiért, mert őt a cégjegyzékbe nem vezették be és mert a megállapított tényállásból kiderült, hogy csupán színleg lépett be a társtagok közé abból a célból, hogy a társulás keresztény jellege igazolható legyen. A Kuria Morvay tanácsa a felülvizsgálati kérelmet elutasította és a tábla ítéletét jogerőre emelte. Az ítélet érdekes indoklásában a legfelsőbb bíróság a következőket szögezte le: Aki beleegyezik abba, vagy legalább is tűri, hogy kifelé valamelyik be nem jegyzett, de tényleg működő közkereseti társaság tagja gyanánt szerepeljen, azt harmadik személyek irányában a közkereseti társaság tagjának kell tekinteni, tekintet nélkül arra, hogy a társaságban mi a munkaköre és hogy a társaság belső viszonyában mi a jogi helyzete. A tábla megállapítása szerint a felülvizsgálati kérelemmel élő negyedik társtag vállalta, hogy kifelé a perbevent közkereseti társaság tagjaként szerepeljen. Az is kiderült, hogy a társulás célja kereskedelmi örlési engedély megszerzése érdekében az volt, hogy a társulás keresztény jellege kifelé kidomboríttassék. E cél elérése érdekében a negyedik társtag a társulásnál közreműködést vállalt, ami a cél érdekében nyilván nem lehetett másmint hogy nevét adta ahhoz, hogy a társulás keresztény jellege kifelé igazolható legyen. Ebből pedig az következik, hogy a negyedik társtag kifelé vállalta, hogy a bérlő társaságnak tagjaként szerepeljen. Ezért azt kellett megállapítani, hogy a perbevent malombérlő társaság tagja volt és így a keresetnek vele szemben a kereskedelmi törvény 88. §-a értelmében helyt kellett adni.

MOKOS

OKOS

kelmefestő, vegytisztító, kékfestő

Alapítva: 1868

Nagyvárad

Gróf Csáky István u'ca 15. - Kossuth Lajos u'ca 2.

Telefon szám: 12 13

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
Postatakarékpénztári csekkzámlánk száma: 72.301.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Gyermekek

*mint rügyből fakadt halvány levelek,
mint tarka mező május derekán,
mint napsugár a harmat mosolyán,
Olyanok, mint fehér sóhajok
hunyorító csillagmosolyok
és a jelkük: mint a gyöngyvörög.*

*De pusztá lenne ez a nagy világ,
ha nem simitnánk kócos kis fejét,
hadonászó, párnás, csöpp kezét,
ha nem látnánk többé főkötőt,
kővéfoltos, himzett ölkötőt,
gőgicsélő, piros ajkakat
Rózsapírban égő arcokat
hintalovat, gyepflős kiskocsit,
tabábút, meg nagyfűlű csasit...*

*De pusztá is lenne ez a nagy világ,
ha nem nyílna többé gyöngyvörög,
ha nem lennének fellegek,
rügyből fakadt halvány levelek,
tarka mező május derekán,
napsugár a harmat mosolyán...*

*Ha nem lennének többé gyermekek,
de egyedül maradnánk, mi, fáradt
emberek!
Soltészné Szathmáry Erzsébet*

* Leánygyermeké kiházasítására is felhasználhatja az ÉLETBIZTOSÍTÁST, melyet előnyös és könnyű feltételek mellett köthet az 1887-ben alapított legrégebb magyar biztosító magánvállalatnál, az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál. Helybeli képviselője: Szent László-tér 2.

KITÜNTETÉS. Cselleng Jenő tartóhadnagy — a Fonsiere biztosító intézet fióktüntetési főnöke, aki jelenleg is az orosz harctáren teljesít tényleges katonai szolgálatot — a Nemzetvédelmi Kereszttel lett kitüntetve.

Karácsony a német rádióban. Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A német rádió az előző évekhez hasonlóan, rádió körműsor keretében a szent este 7 óra 20 percor ismét összekapcsolja a harcteret az otthonnal. A véderővel karöltve a haditudósító ezazadok és a harctéri rádiók közvetítői mindent elkövetnek, hogy erre az estére kikapcsolják a harcteret és az otthon elválasztó óriási távolságot. Kerekén 50.000 kilométer távolságot kapcsolnak össze az éter segítségével és a módon a Jeges-tengertől a Kaukázusig, a Volgától az Atlanti óceán messzi tájáig találkoznak a harctér hangjai minden hazai tájékkal. Százmillió német együtt lépi át a német karácsony küszöbét és együtt hallgatja Göbbels birodalmi miniszternek a német nemzethez szóló karácsonyi üzenetét.

ORVOSDOKTORRÁ-ÁVATÁS. A rendőrkapitányseg bűnügyi osztályánál szolgálatot teljesítő Kovács Dezső m. kir. detektív Zoltán nevű fiát Szegeden a m. kir. Horthy Miklós Tudományegyetem dísztermében december hó 19-én orvosdoktorrá avatták.

Esküvő. Dr. Gruden Dezső nagyváradi törvényszéki jegyző vasárnap tartja esküvőjét Polyák Katalin urleánnyal Szinerváralján.

Doktorráavatsá. Ifj. Herman Lajos, Herman Lajos kaptalani erdőtanácsos fiát a Ferenc József Tudományegyetem cum laude az összes közgazdaság tudományok doktorává avatták.

HÁBORUS KÜLÖNMUNKAÁTALÁNYT KAPNAK A PÓSTAMESTEREK IS. A háborus különmunka-átalányt kiterjesztették a postamesterekre és postamesteri tiszti munkaerőkre is. Az általános csoportonként 30-40, illetve 50 pengő havonta. Nem kapnak munkáatalányt azok a postamesterek akiknek ez nem főfoglalkozásuk, illetve akiknek mellékfoglalkozásuk van. továbbá a családtag hivatali kisegítő és az alkalmi kisegítő. (Magy. Tud.)

Modern festett **BUTOR** olcsón kapható MEZEINÉL
Szabadság-utca 12. és Szacsav-utca 48. Hálók, kombináltzobák előszobák, konyhák.

Eljegyzés. Oláh Márton nyug. postatiszt és neje Borsi Ilona leányát Ilonkát eljegyezte Szalay Tibor, a Dreher-Haggenmacher R. T. tiszviselője. (Minden külön értesítés helyett).

HETI KÉT NAPON TART SZOLGÁLATOT A NŐI HONVÉDELMI MUNKASZOLGÁLAT IRODÁJA. Nagyvárad. Saját tud. A tűzifahiányra való tekintettel a Női Honvédelmi Munkaszolgálat irodája az ünnepek után csak heti két napon tart szolgálatot és pedig szerdén és pénteken délután 5 és 7 óra között. Az iroda a Széchenyi-épületben van.

KORONA Filmszínházban Karácsonyi műsor
Pesttel egyidőben
Szakítani nehéz dolog
Dajka, Tóth, Kiss Manyi, Rainay, 2 Pethes, Vaszary
Tánc, zene, gondtalan jókedv

HUSZONÖT PENGŐT ADOIT AZ EGYIK ÁLLAMI HIVATAL BÉT TISZTVISELŐJE A HONVÉDSÉG CÉLJÁRA. Nagyvárad. Saját tud. Az egyik nagyváradi állami hivatal bét tisztviseleje — hivatalukat és nevüket titokban kívánták tartani — karácsony alkalmával huszonöt pengőt ajánlott fel szerkesztőségünk útján a honvédség céljaira. Amikor az összeget ez úton nyugtázzuk, nem mulaszthatjuk el felhívni a figyelmet az igazi, tettekben megnyilvánuló hazafiságra, amelynek egyik szerény, de igazi jele a fentemlített 25 pengő is.

A Baross Női Tábor vezetőségének és tagjainak, Baross festvéseimnek, a tuzbarcos és turáni vadász bajtársainak boldog karácsonyi ünnepeket és újévet kíván Ludvig Gyula.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN IS RÁTÉRNEK AZ ÉTELZSIRNEMŰEK ADAGOLÁSÁRA. Genf. (MTI.) A NTL jelenti: Washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államokban az új esztendőben a vaj, zsír és olaj adagolása várható.

Az Egyesült Államokban megtiltották karácsonyi üdvözlőtávirat küldését. Amszterdami jelentés: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat szerint az Egyesült Államokban megtiltották a karácsonyi üdvözlőtáviratok küldését.

SZIGORUAN TILOS A KENYÉR-GABONA HÁZI ÖRLESE. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány rendeletet adott ki, melynek értelmében kenyérgabonát kézi darálón, takarmány-örölő gépen megörölni, megdarálni vagy feldolgozni tilos.

Az Újságíró Otthon italmérési engedélye

Többnapos szünet után Pádár Béla, a nagyváradi Újságíró Otthon hárólje megkaptas az italmérési engedélyt és 3 nap óta már megkezdte a kimérést. Ezúton is értesítik erről az örvedetes fordulatról az Otthon tagjait és vendégeit.

Rendezték a gyógyszerárak ostya-ellátását

Az ostyaellátásban mutatkozó zavarok miatt az anyaghivatal elrendelte, hogy a vágott ostyát minden gyógyszerár csak egyetlen cégtől szerezhet be. Közölték az ostyatarlásra jogosult cégek jegyzékét. Az üzemek a készlethez képest egyszerre több havi szükségletet is kiszolgáltathatnak a megrendelő gyógyszerárak részére. — (Magy. Tud.)

Mindenki annyiszor fizeti az ipardíjat, ahány ipar gyakorlására kér jogosítványt

A Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara javaslatot terjesztett az illetékes fórumok elé olyértelmenben, hogy az ügyvezett vegyes iparigazolványok kiadásánál az iparigazolványdíjakat ne együttesen, hanem minden egyes szakmára külön-külön számítassák fel. (Magy. Tud.)

Biharmegyei Takarékpénztár
a Magyar Bank és Kereskedelmi RT. Leányintézete
Alapítási év: 1872 Központ: Nagyvárad
Telefon: 24-89, 20-58
Fiókok és közraktárak: Nagykároly, Érmihályfalva.
Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Eltűnt lábgyűrűs fajbaromfiak. Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökre virradó éjszaka a Csengery-utca 31. számú házban ismeretlen módon eltűnt több lábgyűrűs fajbaromfi. Ha az értékes baromfiak sorsáról tud valaki, a károsult kéri jelentse lapunk kiadóhivatalában. — Mint értesülünk, a Rákóczi-ut 30. számú házban ismeretlen tettesek több baromfit loptak és olyan mértéken végezték munkájukat, hogy a tyúkók nagy részét még a helyzinen levágták.

* Középkorú egyének akik erősen elhíztak, a régebbait, tisztán természetes „Ferenc József” keserűviz rendszeres használata által mindennapos könnyű szétkürülést és testsúlyuk fokozatos csökkenését érhetik el. Kérdezzé meg orvosát!

Verebely Tibor emlékének megörökítésére. A Magyar Tudósító jelenti: Az Országos Orvosi Kamara alapító elnökének, Verebely Tibor professzor emlékének megörökítésére és példaadó önfeláldozó munkásságának eszményképpül állítása céljából pályázatot írt ki, amelyen az ország minden orvoskamara tagja résztvehet. A pályázat tárgya: a jelenleg legidősebb orvosszociális kérdés kifejtése, taglalása és egyben annak megoldására vonatkozó javaslat. Március 1-ig küldhetők be a pályázatok ígelés levél kíséretében az Országos Orvosi Kamarához. Az 500 pengővel díjazandó legjobb pályamunkát Verebely Tibor halálának évfordulóján, március 28-án tartandó emlékülésen a szerző fogja felolvasni.

Adományok a szegényeknek. N. N. 20 pengőt adott szegényeink számára. Jelmét N. N. 6 pengőt hasonló célra. Köszönettel továbbítjuk a nagylelkű adományokat.

Ha nem akarja pénzét roszra, használhatatlan füzőrt kidobni, ne sajnálja a fáradságot, keresse fel
Kováts Sándorné
füzőspecialistát. Szt. Gellért-u. 10.
Nilgesz-telep. (Repülő hídön át).

Részletre is márkás **RÁDIÓT** bizalommal vegyen
Vacsi és Dobribán
rádió szaküzletében
Kossuth-utca 5. Telefon: 27-33

Fenyő-gyilkosok

Felreértések elkerülése végett előre-bocsátom: nem azokat illetem a fenti jelzővel, akik így karácsony táján városunkra vágják ki a fenyőerdők fáit, hogy azok karácsonyfákká átlényegülve folytassák földi hivatásukat, immár nem az erdőn, hanem a családi otthonokban, apró gyermekek és tisztaszívű, örök-gyermek felnőttek öröme. Akadhat talán, aki holmi romantikus érzélgéssel ezt a karácsonytáji, ősi szokás szerinti fenyőtarolást is fenyőgyilkosságnak minősíti, én azonban nem tartom annak. Hiszen végeredményében minden erdei fának az a sorsa, hogy idővel kivágattassék s helyébe új, ifjú hajtások kerüljenek. S lehet-e fának kivágattatása után szebb hivatása, mint éppen a fenyőnek, hogy: szimbólum legyen: a Szeretet születésének, örökkévalóságának, halhatatlanságának szimbóluma?

...Ezelőtt 12—14 esztendővel, — de lehet, hogy még több ideje már, — édesapám zsenge fenyőcsemetéket vásárolt erdővidéki falusiaktól. A fácskák közül kettőt a ház homlokzata előtti kertrészben ültette el, két birsalmafa szomszédságában, a többit pedig a félkör alakban futó, embermagasságnál valamivel alacsonyabb kerítés mentén rakta ki, szép sorjában. Félő szeretettel ápolta, gondozta a kis csemetéket, kímélte a szivdobogásukat s boldog örömmel látta megfakadásukat, gyökérveresüket, majd az első esztendő letelte után megjelenő, harmatosan zöld, új hajtásokat, melyek a parányi fák 10—15 centiméternyi növekedését jelentették. Örömeben osztoztunk mindannyian, akik akkor a szülői ház lakói voltunk. S így ment ez minden esztendőben, egy teljes évtizeden át, míg végre az egyik fácska, a félkör legszélén, elérte azt a magasságot, hogy büszkén felsícsosodó koronájával már a kerítés fölé emelkedett.

S ez lett a végzete.

Karácsony hetében — három-négy éve ennek — egy reggel arra ébredtek a ház lakói, hogy a hosszú évek félő szeretetével, gondosságával ápolt fenyőfa kerítés fölé emelkedett koronája hiányzik, karcsú törzsén pedig, a letört koronától lefelé mély, hasított seb ék-telenkedik. Valaki éjszaka, a kerítésen kívül állva dűrva kézzel letépte, hogy azután jó pénzben eladja a piacon, talán éppen a ház lakóinak, akik természet-

sen nem a kertjük féltve őrzött kincseit használták fel karácsonyfa céljaira.

S azóta így megy ez minden esztendőben. A családi ház lakói szinte szertették volna most már késleltetni a fenyőfák növekedését s titokban azt kívánták, bár maradnának meg inkább ilyen kicsinyeknek, minthogy egymásután váljanak szánalmas csonkokká.

A természetet azonban nem lehet munkájában feltartóztatni. Minden évben újabb fácskák kapaszkodtak a kerítés fölé s minden évben ugyanannyit ért, utól a végzete karácsony hetében.

Nem mulasztották el sőt, hivataln, éjszakai orv-látogatásukat idén sem kerestünk kincseinek durvalelkű megdézsmálói. Ezúttal már az utolsó magasra nőtt fenyőfát fosztották meg koronájától s hogy művükre rátegyék a — koronát, a bezárt kapu ellenére behatoltak a kertbe s kiásták a földből az épület homlokzata előtt zöldelő két kis fenyőfa egyikét is, mely az egyre jobban lombosodó birsalmafa árnyékában nem tudott nagyra nőni.

Bizony, elég elszomorító történet ez így karácsony idején, amikor a jó-ságról kellene mesét mondani. De hiába, az emberek különfélék s az advent.

Iskolaszereket, tankönyveket vásároljunk

SIMON
ISTVÁN

könyv- és papírkereskedésében

Telefon: 26-43

Bémer-tér 3

Keresztény üzlet

s a karácsonyfa gyönyörű, csillogó csodáját is különféleképpen értelmezik. Ők például így értelmezik. A kert gazdájá ismét másként. Tekintetével szomorúan simogatja végig a szánalmas fenyőcsonkokat s elindul — nem a rendőrségre, hogy ismeretlen tettesek ellen feljelentést tegyen, hanem a piacra — karácsonyfát venni.

Talán éppen azt vette meg, amely a saját kertjének immár utolsó dísz volt...?

M. Fodor Viola.

Rádiók, kerékpár részlete is kapható **Pálffy J.** KUHNE le- rakat Mússoliniv-ter 16. Telefon 15-24

Minden erőnket a nemzet szolgálatába kell állítanunk

Nyilatkozatot adott a pénzügyminiszter a sajának

(MTI.) A pengő vásárló értéke tőlünk függ — mondotta a pénzügyminiszter a sajtó számára adott részletes nyilatkozatában. Ennek a háborus esztendőnek a végén megelégedéssel állapíthatom meg, hogy népiünk nagy többsége derekasan megállta helyét a gazdasági arcvonalon is, de szóvá kell tennem, hogy akadtak sorainkban olyanok, akik részint tájékozatlanságból, részint haszonleséssből kivonták magukat a gazdasági kötelességek teljesítése alól és ezzel má-

soknak is rossz példát mutattak. A gazdasági arcvonalon az a feladat, hogy minél többet termeljünk, hogy a háborúval együtt járó értékpuszta csökkentsük és hogy honvédségünk minden igényének kielégítése után minél több áruval láthassuk el a polgári fogvasztókat. Oszagunk ma sokkal többet termel, mint békében, de a hadsereggel és a háborúval új nagyfogvasztót kaptunk. A polgári lakosság az áruhiány következtében természetesen most nem vásárolhat annyit, amennyit azelőtt. Az ellenséges propaganda úgy véli, hogy ezen keresztül bizalmatlanságot ébreszthet a kormány gazdasági politikájával szemben és megbonthatja egységünket. A roszindulatu hírvetés megértő fegyvertársakra talál a belső spekulánsokban. A kettő együttműködéséből keletkezik a zugforgalom, a fekete-piac. Aki nem látja ezt a mesterkedést, akaratlanul is segédkezik nyújt külső ellenségeinknek és a belső spekulánsoknak. A széles néprétegek ma sokkal nagyobb pénzüsszeggel rendelkeznek, mint békében. Az áruhiány miatt nem vásárolhat mindenképpen annyi árut, amennyit tudna. A Nemzeti Bank kimutatása szerint jóval több bankjegyet forog ma közkézen, mint békében. A forgalomban levő pénzmennyiséget csökkentené az, ha a nagyközönség egyrésze nem teaurálná a kezén lévő vásárlóerőt, hanem azt eljuttatná a nemzetgazdaság vérkeringésébe. Ma minden erőnket a nemzet szolgálatába kell állítani.

A pénzügyminiszter ezután az ár-emelkedésről nyilatkozott. Néhány év-

vel ezelőtt az egész közéletünk gazdasági reformokat követelt. Helyesbíteni kellett tehát állami beavatkozással a mezőgazdasági árakat és béreket, amelyek természetesen kihatnak az ipari árak és bérek színvonalára is. Ha béke lesz és termelésünk ismét nagymértékben a polgári lakosság számára fog dolgozni, megszűnik az áruhiány. Addig, amíg ez be nem következik, takarékoskodnunk kell a pengővel, vagyis el kell tenni arra az időre, amikor újból megfelelő árumennyiség áll szemben a pénzzel. A pengő értéke kizárólag tőlünk függ. A mi megfeszített munkánktól és a győzelembe vetett megingathatatlan hitünktől.

Papirgyűjtést rendeznek a levették

A Levente Parancsnokság felhívja a közhivatalok, nagyüzemek, vállalatok és magánosok figyelmét, hogy a hó 28, 29 és 30-án papirgyűjtést rendez.

A papir igen fontos nyersanyag. Bányunk vele takarékosan és fordítsunk nagy gondot az összegyűjtésére. A gyűjtésből származó jövedelem jelentős részét harcoló honvédek részére fordítjuk. Kérjük tehát a hulladék papir ingyenes felajánlását, hogy a kitűzött célnak minél határozottabban tehesünk eleget.

Kifejezett kívánságra azonban az Árkormánybizottság által meghatározott árat fizetjük.

A levették honvédségi szekerekkel jelennek meg a helyszínen. Kérjük a hulladék papir helyének és — esetleg — mennyiségének közlését alulírott parancsnoksággal.

A felajánlásokat hírlapilag nyugtázzuk. Nagyvárad T. J. V. és Nagyvárad Járési Levente Parancsnoksága.

Karácsonyra

maradandó értékű
ajándék:

modern típusu

rádió

Dus választékot talál

MÓZES

rádió és műszaki üzletében

Hlatky Endre-u. 15 sz.

NAGYVÁRAD! TAKARÉKPÉNZTÁR

Érdekközösségben:

a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesülettel

Nagyvárad, Rákóczi ut 6 szám.

Telefon: 12-17, 15-43, 20-44.

Fiókok: Élesd, Margita, Nagyszalonta, Székelyhid.

Foglalkozik a takarékpénztári és banküzlet minden ágával.

Lelencgyerek a lejtőn

Este 9 óra.
A rendőrség ügyeleti szobájában szorgalmasan dolgoznak a tisztviselők. Kint ködös, nyirkos a téli éjszaka, jól esik a barátságos meleg szobában a tűz ropogását hallgatni. Várunk, mert az olaszoknak friss hírvény kellene s a tisztviselők — szinte kárörömmel jelentik az újságíróknak, hogy „nem történt semmi jelentékeny dolog.” Hábortalanul pihennek a sajtókönyvek az asztalon.

A türelmes várakozás ideje alatt mégis történik valami. Félénk kopogás után egyszerűen öltözött, könnyes szemű asszony lép be és elfogódott hangon panaszkodik, hogy nevelt fia, akit a lelencházból vett ki és tíz éve tart, megszökött. Előbb azonban összeszedte férje ruháit, a kis lakás értékeit. Kislánya, aki egyedül tartózkodott odahaza, hiába rimázkodott:

— Ne lopj, Imre! Hagyj békét apukám ruhájának, mert tél van, meg fog fájni szegény.

Sirt is a kislány keservesen, de a megtévedt suhanc nem hatódott meg. Hóna alá kapta a kis család értékeit és eltűnt az esti ködben...

— No és most mit csináljunk mi? — kérdezi az egyik tisztviselő megértő, együttlérző hangon.

— Azt kérjük, hogy fogják el a gyereket...

— Olyan szökés, kemény mokány-lépu...

— Hogy néz ki a gyerek?

— Olyan szökés, kemény mokány-képu...

— Még akarja várni, amíg elővezetik?

— Nem várhatok olyan sokáig!

— De két percet csak tud várni?

— Hogyne kérem!

A két tisztviselő némán összenéz. Az egyik azután feláll és kimegy. Pár perc

múlva visszajön a holtrémült Imrével.

— Ez az a jómadár?

— Az asszony összecsapja a kezét.

— Igen. De hogyan került meg ilyen hamar?

— Félórával ezelőtt fogta el az őrszemés rendőr egy öregebb tolvajtársával együtt.

— Ő vett rá a lopásra! — sirta el magát Imre.

— Ha akarja, hazaviheti a gyereket, — szólal meg rövid csend után a detektív. A jegyzőkönyvet felvették.

— Nem félsz apádtól te haszontalan?

— Kérdezi az asszony.

— Ha megver, akkor is haramegyek,

— sirdogál tovább a fiú.

— Nohát akkor gyere, ha engednek

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

Alapított 1841-ben kelt királyi szabadalomlevéllel.

Alaptőke és tartalékalapok: Pengő 56,000,000.—

Nagyvadi fiókja: Bémer-tér.

Telefon: 10-31.

Betéteket előnyösen gyűmölcsöt — ingatlanokra elővívős kölcsönöket nyújt Bankszerző hitelekkel folyósít. — Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

— sóhajt az asszony...
Becsukodik mögöttük az ajtó. A tisztviselők mélyen elgondolkozva új cigarettára gyújtanak...

Papp György.

Szombaton este háromnegyed 7 órakor: Gyöngyvirágos huszárcsákó.
Vasárnap délután: Csak egy asszony van a világon.
Vasárnap este: Gyöngyvirágos huszárcsákó.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei:

Gyöngyvirágos huszárcsákó a színház karácsonyi ujdonsága

— Karácsony mindkét ünnepén 3-3 előadás. Pénteken, karácsony elsőnapján délelőtt fél 11 órai kezdettel az idény legnagyobb színházi sikere a Bolond Ásvayné van a színház műsorán olcsó helyárakkal. Hotty Éva felléptével. — Délután negyed 4 órakor rendes helyárakkal Aranyárga falevél, a legnagyobb operett sláger, míg este háromnegyed 7 órakor a legvidámabb huszár-operett ujdonság a Gyöngyvirágos huszárcsákó kerül színre.

— Szombaton, karácsony másodnapján délelőtt fél 11 órakor Bolond Ásvayné, Hotty Évával, olcsó helyárakkal délután negyed 4 órakor és este háromnegyed 7 órakor rendes helyárakkal a Gyöngyvirágos huszárcsákó kerül színre.

— Vasárnap délután olcsó helyárakkal a legmulatságosabb operett sláger a Csak egy asszony van a világon... kerül színre, vasárnap este pedig a Gyöngyvirágos huszárcsákó tölti be a színház műsorát.

— Hétfőn este filléres helyárakkal az idényben utoljára a Száz piros róza című operett kerül színre.

— Kedden és szerdán este mérsékelt felemelt helyárakkal a kolozsvári Nemzeti Színház Opera Tagozata ballet-együttesének vendégtársa a színházban.

HETI MŰSOR:

Pénteken délelőtt fél 11 órakor: Bolond Ásvayné (vége 1 óra előtt).

Pénteken délután negyed 4 órakor: Aranyárga falevél.

Pénteken este háromnegyed 7 órakor Gyöngyvirágos huszárcsákó.

Szombaton délelőtt fél 12 órakor: Bolond Ásvayné (vége 1 óra előtt).

Szombaton délután negyed 4 órakor: Gyöngyvirágos huszárcsákó.

Ujévi ajándékok

nagy választékban PÁP ERNŐ Vénusz illatszertárában olcsó árakban Szent János-utca 4.

ZONGORA és HARMONIUM

vásárlás előtt keresse fel bizalommal

JURASZIK

zongora, orgona és harmonium készítő üzemét. Saspalota, I. em. „Hangya” előtti lépcső lejárata. Hangolást és javítást garancia mellett első rangú kiviteiben szakemberrel végzi, magas állami kitüntetésekkel országosan elismert. Telefon sz.: 25-65

Nagyvárad thj. városi zeneiskola kinevezett hangolója

Foglaljon asztalt

HUNGARIA

hangulatos Szilveszter-estjére

Szolid polgári árak!

Telefonok: 3175, 1996, 2009, 3075

2100 pengő értékű ajándékot osztott ki a velencei római katolikus egyházközség a szegény gyermekeknek

Nagyvárad. Saját tud. Szerdán este 6 órakor a váradi velencei római katolikus egyházközség karácsonyi ünnepséget rendezett. Follman Géza rektor, megbízott lelkész nyitotta meg az ünnepséget, amelyen szavalatok és énekek szerepeltek. Utána kiosztottak a szegény iskolás gyermekeknek 41 pár cipőt, 18 öltözet felső, 25 darab alsó fiu ruhát, 41 öltözet meleg leányruhát. — Azonkívül a Szent Vince Szeretetegyesület 20 szegény családnak vitt házhoz szeretetsomagot, a Nemzeti könyvkereskedés 100 darab mesekönyvet kül-

dött a velencei éhezény gyermekeknek. Szilágyi Gyula velencei szobó 3 fiugyermekét ruházott fel és meg is hívta őket magához karácsony első napjára ebédre, Nagy Dezső munkás 2 szegény családnak adott szeretetsomagot. A velencei egyházközség szegényeinek felruházását még a következő adományok tették lehetővé: decemberi gyűjtés eredménye 970 pengő, Szent Vince Szeretetegyesület 720 pengő, a velencei Egyházközség Asszonycsoportja 300 pengő, a fiúiskola mikulási ajándékként pedig 80 pengő, adott.

Karácsonyi könyvujdonságok a Hunyadi kölcsönkönyvtárban

Jean De Hartog: Wandelar kapitány	8062
Forester: Conway a láthatáron	8063
Benson: Drake admirális	8069
Bromfield: A szerkesztő úr	8058
Sillanpaa: Napsugaras élet	8060
Vitéz Somogyvári Gyula: A hadtest hű marad	8059
Ignác Rózsa: Családi mondanék	8057
Somerset Maugham: Első személyben	8054
Voinovich Géza: György barát	8055
Morgan Charles: A forrás	8053
Morgan Charles: A láng	8037
Vickj Baum: A nagy komédia	8041
Baroncelli: Dünkirchenben végződött	8042
Fendrick Ferenc: Vigyázz reám	8044
Ammers Küller: A Coornwelt ház asszonyai	8033
Ammers Küller: A tavelinkek hűsége	8045
Coolen: A jó gyilkos	8047
Priestley: Ádám holdfényben	8052
Mauriac: A farizeus	8051
Hunyadi Sándor: Magyarországi kaland	8046
Harsányi Zolt: Aranyalma	8033
Norah Loftis: Virágzik, mint a rózsza	8036
Márai Sándor: A gyertyák csonkig égnek	8034

Könyvujdonságok naponta érkeznek. Siessen Ön is beiratkozni a 24 kötetes kölcsönkönyvtárunkba.

Kölc-öndij havonta 1.50, Vidékiek 3 könyvet kapnak noyszerre 1.50-ért

Férfiruhákat, használtakat **MOLNÁR** használatra üzletében legjobban árón vehet, eladhat Bőmer-tér 1. (udvarban.) Hírvásra hához jörek.

RADIO

PENTEK, DECEMBER 25.
Budapest I.
5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 591
8.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
8.15 Hírek.
9.00 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Igét hirdeti Ravasz László dr. püspök.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a szentbeszédet. Közi-Horváth József dr. pápai kamarás, a budai Szent Imre kollegium prefektusa mondja. Orgonál Keresztly Jenő.
11.15 Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Igét hirdeti Raffay Sándor dr. püspök.
12.30 Karácsonyi muzsika.
13.00 Pápai Klára karácsonyi verseket mond.
14.00 Művészlemez.
15.00 Báró Bánffy Dániel m. kir. földművelésügyi miniszter előadása.
15.20 Honvédeink notát kérnek.
17.00 Páger Antal csevegése.
17.10 A hónapok lakomája.
18.50 Hírek.
19.05 Karácsonyi énekek.
19.30 Tóth László elbeszélése.
19.50 A Magyar Revü Táncczenekar.
20.30 Szemere Klári elbeszélése.
21.00 Márai Sándor elbeszélése.
21.20 Eljen a haza. Indulók.
22.15 Szórakoztató zene.
23.00 Kívánságzanglemezek.

Budapest II.
11.15 Szórakoztató zene.
19.05 Az Operaház előadásának közvetítése. Cigánybáró.

SZOMBAT, DECEMBER 26.
Budapest I.
5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 591
8.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene.

8.45 Hírek.
9.00 Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. Igét hirdeti Szen-Iványi Sándor
10.00 Egnázi ének és szentbeszéd. A Ferencsek belvárosi templomából. A szentbeszédet Nádas Zoltán dr. püspöki tanácsos, hittanár mondja.
11.15 Magyar görögkatolikus honvédiszentisztelet Kolozsvárról.
12.30 Az Operaház zenekara.
14.00 Művészlemez.
15.00 Latyi Matyi. A furfangos cukrászinas. Közvetítés a Fővárosi Operettszínházból.
17.00 Mezey Mária csevegése.
17.15 Könnyű zene — könnyű percek.
18.50 Hírek.
19.05 Dohnányi Ernő zongorazik.
19.30 Kosáry Domonkos előadása.
19.50 Az olasz rádió műsorából.
20.15 Beszél a front. A m. kir. Honvéd Haditudósító század helyszíni közvetítése. Hangfelvétel.
21.00 Emlékezés Rákosi Jenőre Születése 100. évfordulóján.
21.20 Bura Sándor cigányzenekara.
22.15 Zenekari művek.
23.00 Mecsek Rudolf és Szőnyi Jenő kézzongorás műsora.
23.30 Magyar nóták.

VASÁRNAP, DECEMBER 27.
Budapest I.

7.30 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
8.15 Hírek.
8.30 Öszinte beszéd.
9.00 Beszél a front. A m. kir. Honvéd Haditudósító század helyszíni közvetítése.
10.00 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Igét hirdeti Ravasz László dr. püspök.
11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébániatemp-

lomból. A szentbeszédet mise közben Nádas Zoltán dr. püspöki tanácsos, hittanár mondja.
12.15 Levente-műsor.
12.55 Makkai Sándor előadása.
13.10 A Rádiózenekar műsorából.
14.00 Művészlemez.
15.00 A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata
15.45 Beszkárt-zenekar.
17.00 Karád: Katalin csevegése.
17.10 Bécsi dal, bécsi tánc. Hangjáték
19.05 Népszínmű-részletek.
20.20 Hangképek a vasárnap sportjáról
20.40 Teimányi Emil hegedül.
21.05 Táncczene.
21.40 Hírek. sporteredmények
22.15 Szórakoztató zene.
23.00 Szalonötös.
23.30 Csárdások.

Budapest II.

11.15 Rendőrzezenekar.
12.15 Pro Arte vonósnégyes.
15.00 Chappy-táncczenekar.
16.00 A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése.
18.10 Palló Imre dr. énekel.
18.30 Gál Zoltán dr. előadása.

18.50 Beethoven-művek.
20.10 Timaffy László dr. előadása.
20.25 Filmdalok.

HÉTFŐ, DECEMBER 28.
Budapest I.

5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 591
6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények Reggeli zene
10.15 Melles Béla-zenekar.
11.15 Olasz áriák.
11.40 Entrosz Ferenc előadása.
12.10 Folyamérők szalonzenekara.
13.30 Hírvédők üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 591
14.00 Csorba Dezső cigányzenekara.
15.20 Szalonötös.
15.50 Somogyi József dr. felolvasása.
17.00 Táncczene.
17.40 Simonffy Margit verseket mond.
18.00 Az Operaház zenekara.
19.35 Andrássy Lajos kir. háziipari felügyelő előadása.
19.55 Rádiózenekar.
20.45 Rangrejtve. Anekdóták. Felolvasás.
21.00 Magyar film- és táncczene.
21.20 Conservatoire zenekar.
22.10 A Rádiózenekar műsorából.
23.00 Magyar nóták.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker Acz Tibor. Széchenyi tér 6. Órák vétele, eladása, szakértői alkalmatlósága, javítása

APROHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Aranyat, ezüstöt, dragaköveket veszek. Haslinger ékszerész. Rákóczi-ut 8. szám. 363

Fajalmák olcsón beszerezhetők, üres ládák eladók Szacsavay-u. 17. Pincében. 581

Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek Viktor ékszerész. Rákóczi-ut 3. 356

Három hold ezüst eladó. Cim a kiadóban. 572

Zongora, rövid, kitűnő állapotban, tanulók részére nagyon olcsón eladó. Megtekinthető Jurászik hangszerkészítőnél, Saspalota, Hangya felett. 584

Karácsonyi és újévi ajándéktárgyak olcsón Tarján ékszerésznél. Rákóczi-ut 8. szám. 195

Kölyök pulj komondor, házörző kutyát megvételre keresek. Bessenyei kályhás. Huszár-u. 23. 538

Eladó regénytár. Dr Baditz Miskolc 159

Dádog kölyök kutya eladó Wesselenyi-utca 3. 544

Fedeles gummiskoci eladó. Hattyu-u. 2. szám. 595

Kitűnő minőségű rizling bor kapható Berkovits Ferenc-utca 5. alatt. 594

Darálómalom 60 centi átméretű kővel, kézzel is hajtható, vagy kis motorral eladó. Mátyás király-ut 91. Nagyvárad. Szőke. 593

Eladó majdnem új, tiszta gyapjú, fekete férfi télikabát. Szent János-u. 76. szám. ajtó 1. szám. 592

Mackó si garnitúra zöld színben 11-13 éves gyermek részére eladó. Lukács Gy.-u. 56. 586

Ingatlan

Eladó ház 3x1 szoba, konyha Csóf Zichy Mihály-utca 56. 587

Allást nyert

Irodai gyakorlattal rendelkező tisztviselőnek alkalmas Mentőállomás. Jelentkezés Mezey Mihály-utca 9. 578

Egy 17-19 éves fiatalalmbert munkának felvesszünk. Jelentkezés a lap laposztályánál. 585

Gyakorlott könyvkötő lányt azonnalra felveszek állandó alkalmazásra -- Braun, Pável-u. 18. 591
Megbízható mindenre bejáróművezők. Lahner György-u. 8. I. em. 5. 590

Allást keres

Fiatall urinő házvezetőnek menne, magános mellé, vidékre is. Timár Elza. Naszód, Horthy M.-ut 57. 576

Kemoly urinő házvezetőnek menne plébániára is. Címeket Mindenhez érti jellegre a kiadóba kér 579

Különlele

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja. Csutorás Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

VARRÓGÉP javítása, alkatrészek Jakab műszerésznél, Kossuth-utca 5.

Legmodernebb előfűtéses villany- és gőzdauer legszebben Feketénél készül. Rákóczi-ut 31. 583

Kölcsönt előnyös feltétel mellett folyósít "Hitelszövetkezet", Bethien István-u. 6. 525

Kérem azon hölgyet, ki a Tarján ékszerésznél tévedésből elvitt-ridukült hozza vissza. 596

Szabó Ferenc Gyorsíró-és Gépiskoláiban
Nagyvárad, Sal Ferenc-utca 12.
(Eng. szám: 3329-1941-42.) január 7-én új tanfolyam kezdődik. Jelentkezni lehet 4-től. Vidékieknek vasúti kedvezmény.

Üzlethelyiség Szent Gellért-u. 1. hentesnek, trafiknak, ezabónak, cipésznek alkalmas, kiadó. 582

Brandisz magánnyomozó iroda nyomoz, megfigyel, informál. Nagyvárad Hódcsy-u. 30. 589

Központban levő üzlethelyiséget átadnám Cim a kiadóban. 588

Dr. Pál Árpád
Dr. Scheller Ferenc
Szent László-nyomda Rt.
Közlekedés

MENTŐÁLLOMÁSOK
LAPOSZTÁLYONOS

Készült a Szent László-nyomda r. t. Dezső-utca 5. szám.

körforgógépén, Nagyvárad, Sziglyi

Legjobb minőségű női, férfi, gyermek **c i p ő k,** legdivatosabb kivitelben
Fekete József cipőüzletében,
Szent László-tér, Sas-palota
Hócipők, hócsizmák, halina-csizmák!